

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Περιοδική έκδοση της Ενώσεως Εισαγγελέων

Όσοι το χάλκεον χέρι
βαρύ του φόβου αισθάνονται
ζυγόν δουλείας ας έχωσι.
Θέλει αρετήν και τόλμην
η ελευθερία.

(α. καλβσο)

(Από την οδή του «Εις Σάμον»)

ετος 15ο
Αριθ. Φύλλου 59

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2002

γραφεία: Οδός Ευελπίδων - Συγκρότημα Δικαστικών Κτιρίων
Κτίριο 16 - Γραφείο 413- Τηλ. 010.82.22.548 - 010.82.54.211- FAX 010.82.54.211

Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων μελών του Διοικ. Συμβουλίου

Στις 17-2-2002 στην επαρχία και στις 3-3-2002 στην Αθήνα, θα διεξαχθούν οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των νέων μελών του Δ.Σ. και της Εξελεγκτικής Επιτροπής. Το εκλογικό υλικό έχει ήδη σταλεί στις κατά τόπους Εισαγγελίες. Η συμμετοχή μας στις αρχαιρεσίες είναι απαραίτητη. Οι υποψήφιοι είναι οι κάτωθι:

για την αναδείξη Διοικητικού Συμβουλίου

δασουλας δημητριος
Ζησης αχιλλεας
καλαϊτζίδου δεσποίνα
μακρης φωτιος
μαρκης βασιλειος
μουζακίτης σπυρος
Μπρακουματσος παναγιωτης
πατσαβελλαΣ λαμπρος
Σμυρλη ζωη
TZABELLΑΣ Κ'ΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
χρυσογιαννη ειρηνη
°ΑΡΡΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Αντεισαγγελέας Εφετών
Εισαγγελέας πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας πρωτοδικών
εισαγγελέας εφετων
εισαγγελέας εφετων
εισαγγελέας Πρωτοδικών
εισαγγελέας Πρωτοδικών
αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
εισαγγελέας ΠΡ'ΤΟΔΙΚ'Ν

για την Εξελεγκτική Επιτροπή

Αρχοντίδου μαρθα
γκικα κωνσταντινα
ζυγογιαννη χαριλαος
καπαγιαννη ευσταθια

Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών
εισαγγελέας Πρωτοδικών
εισαγγελέας Πρωτοδικών
αντεισαγγελέας Πρωτοδικών

Άστοχες ρυθμίσεις στο νέο τελωνειακό κώδικα

Εκπληξη προξένησαν οι ανεπιτυχείς ρυθμίσεις του Ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», οι οποίες αν δεν τροποποιηθούν άμεσα θα προκαλέσουν αρρυθμίες στην εκδίκαση του σοβαρού εγκλήματος της λαθρεμπορίας. Το Δ.Σ. κατά τη συνεδρίαση της 12-1-2002 επεσήμανε τις άστοχες ρυθμίσεις και με επείγον έγγραφό μας τις θέσαμε υπ' όψιν του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Φίλιππου Πετσάλνικου. Το έγγραφό μας έχει ως εξής:

ΠΡΟΣ:

Τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Φίλιππο Πετσάλνικο
Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Από τις 22-11-2001 ισχύει ο νέος «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Ν. 2960/2002 ΦΕΚ Α' 265), που αντικατέστησε τον «Τελωνειακό Κώδικα» (Ν. 1165/1918).

Στον νέο Κώδικα και ειδικότερα στο άρθρο 172 προβλέπονται ρυθμίσεις που κρίνονται όχι μόνο ανεπιτυχείς, αλλά εκτιμούμε ότι η μη άμεση αλλαγή τους θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στη λειτουργία της ποινικής δικαιοσύνης.

Συγκεκριμένα: Α) Στην παρ. 2 του άρθρου 172 προ-

βλέπεται ότι η συμπλήρωση της προανάκρισης για λαθρεμπορία γίνεται υποχρεωτικά από ανακριτή. Η ρύθμιση αυτή προβλεπόταν από το άρθρο 122 παρ. 2 του παλαιού Τελωνειακού Κώδικα, πλην όμως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 20 παρ. 2 του Ν. 2321/1995 (ΦΕΚ Α' 173), ώστε ο Εισαγγελέας, ανάλογα με τη σοβαρότητα της υπόθεσης, να μπορεί να διατάξει είτε συμπληρωματική προανάκριση είτε κυρία ανάκριση.

Η νέα ρύθμιση θα έχει ως αποτέλεσμα να κατακλυσθούν τα ανακριτικά γραφεία από πλημμεληματικού χαρακτήρα δικογραφίες, χωρίς αυτό να έχει οποιαδήποτε δικαιολογία, αφού για τα πλημλήματα δεν υπάρχει δυνατότητα προσωρινής κράτησης.

Β) Στην παρ. 3 του άρθρου 172, που αναφέρεται στο δικαίωμα προσφυγής του κατηγορουμένου κατά της παραπομπής του στο ακροατήριο, με απ' ευθείας κλήση, προβλέπεται ότι: «...Ο Εισαγγελέας Εφετών, όταν πάρει την προσφυγή, δύναται να διατάξει είτε την συμπλήρωση της ανάκρισης, είτε την υποβολή της υπόθεσης στο Συμβούλιο».

στη σελ. 7

Άμεση αντίδραση

Με έκτακτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 5-10-2001, συνέντευξη Τύπου του Προέδρου της ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ κ. Βασιλείου Μαρκή, Εισαγγελέα Εφετών και με επισκέψεις του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέα στους πολιτικούς αρχηγούς και τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, αντέδρασε η ΕΝΩΣΗ στις προσωπικές επιθέσεις κατά Εισαγγελέων με αφορμή νόμιμες υπηρεσιακές τους ενέργειες.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε η 182/5-10-2001 απόφαση της έκτακτης συνεδρίασης του Δ.Σ. με το σοβαρό και υπεύθυνο περιεχόμενό της που έχει ως εξής:

«Το Δ.Σ. της ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ που συνήλθε σήμερα αποφάσισε τα εξής:

Καταδικάζει με τον πιο κατηγορηματικό και απόλυτο τρόπο τις προσωπικές επιθέσεις κατά Εισαγγελέων με αφορμή νόμιμες υπηρεσιακές τους ενέργειες.

Εκτιμά ότι το φαινόμενο αυτό δημιουργεί κινδύνους δυσλειτουργίας στο δικαίό μας σύστημα, όταν μάλιστα οι επιθέσεις προέρχονται από θεσμικά όργανα της Πολιτείας. Επισημαίνει ως αρνητικό φαινόμενο το γεγονός της εκμετάλλευσης τυπικών Εισαγγελικών ενεργειών από πολιτικά κόμματα προς επίτευξη των πολιτι-

κών τους επιδιώξεων.

Διαβεβαιώνει τον Ελληνικό Λαό ότι οι Εισαγγελίες θα συνεχίσουν να εκτελούν τα καθήκοντά τους με αποκλειστικό γνώμονα το νόμο και τη συνειδησή τους, χωρίς οποιαδήποτε διάθεση εμπλοκής στις πολιτικές αντιπαραθέσεις.

Δηλώνει ότι οι Εισαγγελίες δεν διεκδικούν το αλάθητο και ότι οι ενέργειές τους είναι δεκτικές καλόπιστης κριτικής.

Υπενθυμίζει ότι σε κάθε περίπτωση η άσκηση της ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα είναι μια διαδικαστική ενέργεια, που δεν ανατρέπει το «τεκμήριο αθωότητας» του κατηγορουμένου.

Επαναλαμβάνει την έκκληση για επίδειξη ψυχραιμίας από όλους, ώστε να επικρατεί στο χώρο της Δικαιοσύνης νηφαλιότητα που είναι απολύτως αναγκαία για την λειτουργία τους.

Δηλώνει την αποφασιστικότητά του σε περίπτωση συνέχισης του φαινομένου να αντιδράσει δυναμικά με όλα τα νόμιμα μέσα.

Εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα να επισκεφθούν τον Πρόεδρο της Βουλής, τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τους Αρχηγούς όλων των κομμάτων, προκειμένου να αναπτύξουν τις θέσεις και προβληματισμούς του Διοικητικού Συμβουλίου».

Από κοινού δράση στο συνταξιοδοτικό

Στις 11-12-2001 η ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ και η ΕΝΩΣΗ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ κάλεσαν τα μέλη τους σε κοινές συγκεντρώσεις στα δικαστήρια όλης της χώρας. Κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων (12.00 - 14.00), διεκόπησαν οι συνεδριάσεις των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων. Στην Αθήνα η συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε στο Πρωτοδικείο Αθηνών, μετείχαν δε σ' αυτήν δικαστές και εισαγγελείς όλων των βαθμών. Ομιλητές ήταν ο Πρόεδρος της Ενώσεως Δικαστών και Εισαγγελέων κ. Κων/νος Βαλμαντώνης και ο Πρόεδρος της Ενώσεως Εισαγγελέων κ. Βασίλειος Μαρκής. Παρέστησαν και χαιρέτησαν οι Πρόεδροι των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς, οι Δικαστικές Ενώσεις Σ.τ.Ε. και Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Ένωση Συνταξιούχων Δικαστικών Λειτουργών και η ΟΔΥΕ. Βασικό θέμα της συγκέντρωσης ήταν το συνταξιοδοτικό, αλλά και τα χρονίζοντα προβλήματα που απασχολούν την Πολιτική και Ποινική Δικαιοσύνη.

Νέες συγκεντρώσεις με ταυτόχρονη διακοπή των συνεδριάσεων πρόκειται να πραγματοποιηθούν από τις δύο Ενώσεις στις 31-1-2002 και στις 28-2-2002.

Η υλοποίηση της από 5-10-2001 αποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου

Ετα πλαίσια της αποφάσεως που έλαβε το Δ.Σ. κατά την συνεδρίαση της 5-10-2001 για συναντήσεις με τους αρχηγούς των Πολιτικών Κομμάτων, πραγματοποιήθηκε στις 17-10-2001 συνάντηση του Προέδρου της ΕΝΩΣΕΩΣ κ. Βασιλείου Μαρκή και του Γενικού Γραμματέα κ. Σπύρου Μουζακίτη με τον Πρόεδρο του Συνασπισμού στην Πλατεία Ελευθερίας (πρώην Κουμουνδούρου). Στη συνάντηση μετείχε και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κόμματος κ. Φώτης Κουβέ-

λης. Συζητήθηκαν τα γενικότερα ζητήματα του κλάδου μας κυρίως, δε το ζήτημα των εκδηλωθεισών τελευταία προσωπικών επιθέσεων από φορείς της εκτελεστικής εξουσίας κατά Εισαγγελέων εξ αφορμής της ασκήσεως των καθηκόντων τους. Οι κ.κ. Κωνσταντόπουλος και Κουβέλης εξέφρασαν την αντίθεσή τους στις επιθέσεις αυτές και διαβεβαίωσαν τον Πρόεδρο και το Γεν. Γραμματέα ότι ο Συνασπισμός τάσσεται υπέρ του πλήρους διαχωρισμού των εξου-

στη σελ. 7

Επιτακτική η ανάγκη συμμετοχής στις Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές

Το Δ.Σ. της Ενώσεώς μας έθεσε στον Υπουργό Δικαιοσύνης το φλέγον ζήτημα της συμμετοχής Εισαγγελέων στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, επί καταρτίσεως σχεδίων νόμων με διατάξεις ποινικού ενδιαφέροντος. Και αυτό διότι σε πλείστα όσα νομοθετήματα, διαφόρων Υπουργείων, που περιέχουν διατάξεις ειδικών ποινικών νόμων, παρατηρούνται ρυθμίσεις που είναι άστοχες από οικονομικής αλλά και ουσιαστικής απόψεως (π.χ. ο Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας).

Η εκλογή των νέων προϊσταμένων

Η νέα δικαστική περίοδος ξεκίνησε με την εκλογή νέων προϊσταμένων στις μεγάλες Εισαγγελίες της χώρας. Στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών νέος προϊστάμενος εξελέγη ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών κ. Αντώνιος Στεργιόπουλος. Στην Ειδική Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών ο κ. Σωτήριος Μπάγιας, Εισαγγελέας Πρωτοδικών και στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης ο κ. Ευάγγελος Ζαχαρίας, για δεύτερη συνεχόμενη διετία.

Το Δ.Σ. είχεται ολόψυχα στους νέους προϊσταμένους καλή επιτυχία κατά την ενάσκηση των νέων τους καθηκόντων.

Εισαγγελικά και μη

Οι καλοί μας συνάδελφοι Σταύρος Γυπαράκης, Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου επί τιμή, Νικόλαος Τζιούφας, Αντεισαγγελέας Εφετών Λάρισας και Ιωάννης Μιχάλογλου, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών Κομοτηνής, έφυγαν πρόωρα από τη ζωή. Ο Εισαγγελικός κλάδος έχασε τρεις διακεκριμένους Λειτουργούς και εξαιρετους ανθρώπους, ο ξαφνικός και αναπάντεχος θάνατος των οποίων προκάλεσε σε όλους μας βαθιά θλίψη. Έκπληξη αλλά και αγανάκτηση σε όλους τους Εισαγγελείς προκάλεσε πρόσφατο δημοσίευμα της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», σύμφωνα με το οποίο ορισμένοι μόνο εκ των Εισαγγελέων της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών ασκούν ευσυνειδητά τα καθήκοντά των ενώ οι λοιποί αδρανούν. Η Ολομέλεια της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών κατέδικασε την προσπάθεια αυτή διαχωρισμού των συναδέλφων και την παραπληροφόρηση. Αναγκαία όσο ποτέ άλλοτε ανέκυψε η ανάγκη αυξήσεως των οργανικών θέσεων στο δεύτερο βαθμό προκειμένου να καταστεί εφικτή η εκδίκαση των εκκρεμοσών στο βαθμό αυτό ποινικών υποθέσεων. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Φίλιππος Πετσάλνικος έδειξε να κατανοεί το πρόβλημα. Αναμένομε Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των νέων μελών του Δ.Σ. και της Εξελεγκτικής Επιτροπής στις 17-2-2002 στην επαρχία και στις 3-3-2002 στην Αθήνα. Η καθολική συμμετοχή των συναδέλφων εξυπακούεται ότι είναι απαραίτητη. Και επειδή είναι χαρακτηριστικό της ιδιοσυστασίας μας ως Ελλήνων εύκολα να λησμονούμε, ας μη λησμονούμε τουλάχιστον την στάση της Ενώσεως Δικαστών στο ζήτημα της αναθεωρήσεως του Συντάγματος και της προσπάθειάς μας για την αναβάθμιση του Εισαγγελικού Κλάδου. Παρά ταύτα, η κοινή μας προσπάθεια στο φλέγον ζήτημα του συνταξιοδοτικού συνεχίζεται. Αναγκαία όσο ποτέ άλλοτε είναι και η ίδρυση και λειτουργία της Δικαστικής Αστυνομίας. Ας μεριμνήσουν οι αρμόδιοι διότι δεν θα αργήσει η ημέρα κατά την οποία η ΕΛ.ΑΣ., ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων, θα βρεθεί σε ολοσχερή αδυναμία εκπληρώσεως των υποχρεώσεών της έναντι των Δικαστικών Υπηρεσιών.

Σπύρος Μουζακίτης

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΕΣ

Εις μνήμην του Αντεισαγγελέα Αρείου Πάγου Ε.Τ. Σταύρου Γυπαράκη

Όταν πριν από έξι μόλις μήνες σε προσφώνουσα κατά την αποχώρησή σου από την Υπηρεσία με το όριο ηλικίας, δεν μπορούσα να φανταστώ ότι σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα θα με καλούσε και πάλι η αδυσώπητη μοίρα να σου απευθύνω το **ΥΣΤΑΤΟ ΧΑΙΡΕ** σαν εκπόσωπος όλων των συναδέλφων σου της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

Είναι πολύ οδυνηρό για μας, που σε γνωρίσαμε από κοντά και νιώσαμε την ευγένεια του χαρακτήρα σου και τη μεγαλωσύνη της ψυχής σου, να συνηθίσουμε στην ιδέα ότι δεν θα είσαι πια μαζί μας.

Νεώτατος στην ηλικία, το έτος 1961, εισήλθες στο Εισαγγελικό Σώμα και τοποθετήθηκες αρχικά στην Πάτρα και στη συνέχεια διαδοχικά, σαν επικόλοθο των αλλεπάλληλων προαγωγών σου, στο Αγρίνιο, Αθήνα, Τρίκαλα, Λάρισα Κομοτηνή, Θεσσαλονίκη και Πειραιά, για να επιλεγείς τελικά, κατ' απόλυτη εκλογή, ως μέλος της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, όπου πρόσφερες πολύτιμες υπηρεσίες επί εννέα συνεχή χρόνια. Σε όλες τις βαθμίδες της υπηρεσιακής σου διαδρομής επέδειξες απόλυτη ευσυνειδησία, εργατικότητα, προσήλωσή σου στο καθήκον και υψηλό δικαστικό φρόνημα, γι' αυτό και όλος ο νομικός κόσμος αλλά και η κοινωνία γενικότερα σε περιέβαλε με απεριόριστη εμπιστοσύνη, εκτίμηση και σεβασμό. Σε διέκρινε πάντοτε η ευγένεια προς τους συνομιλητές σου, η παρηρησία και το θάρρος απέναντι στους εκάστοτε ισχυρούς, η κατανόηση προς τους αδύνατους και η μεγαλοψυχία προς εκείνους που σε είχαν ηθελήμενα ή άθελα αδικήσει και πάνω από όλα σε διέκρινε η ανωτερότητα, με την οποία αντιμετώπιζες πάντοτε όλα όσα σε αφορούσαν. Υπήρξες ο Ευπατρίδης του Δικαστικού Σώματος με άριστες νομικές και άλλες ευρύτερες σπουδές, λαμπρή υπηρεσιακή εξέλιξη και αξιοζήλευτη προσφορά, ώστε να απολαμβάνεις

της αμέριστης εκτίμησής, του σεβασμού αλλά και της αγάπης όλων των συναδέλφων σου, των δικηγόρων και των συνεργατών σου. Υπήρξες ο Ευπατρίδης των κοινωνικών συναναστροφών με ευγενική και διακριτική συμπεριφορά προς όλους, ώστε η δημόσια παρουσία σου να τιμά τη δικαστική σου ιδιότητα και η χαρισματική πνευματικότητά σου να σε κάνει ιδιαίτερα επιθυμητό στις κοινωνικές εκδηλώσεις. Υπήρξες ο Ευπατρίδης Οικογενειάρχης και ευτύχησες να πορευθείς στη ζωή σου με σύζυγο εξαιρετικής ανατροφής, μορφώσεως και χαρακτήρος, την αγαπητή και σεβαστή σε όλους μας Βασιλική, η οποία σε συντρόφευε επάξια σε όλες τις εύκολες και τις δύσκολες περιόδους της ζωής σου και σου χάρισε το υπέροχο δώρο της Δημιουργίας, την αξιαγάπητη μοναχοκόρη σου Ελένη, που ευτύχησες να τη δεις να διαμορφώνεται σε ολοκληρωμένη προσωπικότητα, που με άριστες σπουδές στην Ελλάδα και την Ευρώπη, εξελίχθηκε σε άριστη δικηγόρο και επίλεκτο στέλεχος γνωστού δικηγορικού γραφείου της Αθήνας δικαιώνοντας έτσι απόλυτα τις εύλογες πατρικές προσδοκίες σου.

Θα μπορούσα να αναπολήσω πολλά φίλε Σταύρο, από τη 40χρονη και πλέον φιλία που μας συνδέσε και την δημιουργική σου δράση κατά την παράλληλη υπηρεσιακή μας πορεία, συνήθως στο ίδιο Εισαγγελικό γραφείο, αλλά είμαι βέβαιος ότι αυτό θα προσέκρουσε στη σεμνότητα και τη μετριοφροσύνη, που πάντα σε διέκρινε, γι' αυτό θα σταματήσω εδώ σεβόμενος και τον βαθύ πόνο της Οικογενείας σου.

Αξέχαστε φίλε Σταύρο

Με την ευχή ο Θεός να δίνει δύναμη και κουράγιο στην αξιοθαύμαστη για την καρτερία της βαρυσπενθούσα σύζυγό σου και τη γλυκύτατη κόρη σου, σου εύχομαι από τα βάθη της ψυχής μου **ΚΑΛΟ ΣΟΥ ΤΑΞΙΔΙ**.

Παναγιώτης Ζαβολέας
Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου

Εις μνήμην του Αντεισαγγελέα Εφετών Λάρισας Νικολάου Τζιούφα

Ο άνθρωπος «ως χόρτος αι ημέραι αυτού» και «χους ει και εις χουν απελεύσει».

Αυτή είναι η μοίρα όλων των ανθρώπων. Αυτή είναι η βασική αλήθεια της θρησκείας μας.

Η ένδοξη και λεβεντογέννητη της Μακεδονίας άνοιξε την περασμένη Δευτέρα (19-11-2001) την αγκαλιά της και δέχτηκε στα σπλάχνα της ένα σπουδαίο και προπαντός νέο άνθρωπο, τον Μακεδόνα Αντεισαγγελέα Εφετών Λάρισας Νικόλαο Τζιούφα. Οι σάλπιγγες των αγγέλων του ουρανού τον κάλεσαν γρήγορα κοντά τους κόβοντας πρόωρα το νήμα της ζωής του στα 52 μόλις χρόνια, για να επαληθευθεί για μια φορά ακόμη ο κανόνας ότι είναι σύντομη η ζωή των σημαντικών ανθρώπων. Ο ξαφνικός και αναπάντεχος θάνατός του μας λύπησε βαθύτατα όλους μας. Το δικαστικό Σώμα και ολόκληρος ο νομικός κόσμος της πόλεώς μας θρήνησε τον πρόωρο χαμό του. Ο εκλιπών είχε υπηρετήσει δύο φορές στην πόλη μας την πρώτη φορά ως αντεισαγγελέας Πρωτοδικών και τώρα ως αντεισαγγελέας Εφετών. Ως δικαστικός λειτουργός εκοσμίτο με εξαίρετο ήθος, ευπρέπεια, παιδεία και χριστιανική αγωγή και επιείκεια. Ήταν προσηνής, ήρεμος, ήπιος, νουνεχής και μελίχιος άνθρωπος με ευγενικούς τρόπους, αδαμάντινο χαρακτήρα και σεβάσμια συμπεριφορά. Συγκέντρωνε στο πρόσωπό του την απέραντη εκτίμηση και τον σεβασμό όλων των συναδέλφων του, των δικηγόρων και των δικαστικών υπαλλήλων της πόλεώς μας. Ήταν ένας λαμπρός εισαγγελικός λειτουργός και καλός οικογενειάρχης με σύζυγο και δύο παιδιά. Αγαπητέ Νίκο υπήρξε σύντομος ο κύκλος της ζωής σου, αλλά παρά ταύτα αναδείχθηκες άξιος συνάδελφός μας, σημάδεψες την εποχή μας και σφράγισες

ανεξίτηλα με το πέρασμά σου την δικαστηριακή ζωή της Λάρισας.

Αυτός κατά την ταπεινή μου γνώμη υπήρξε ο αποθανών πριν λίγες μέρες Νικόλαος Τζιούφας. Τα λίγα αυτά λόγια νομίζω ότι είχα χρέος να γράψω εξ ονόματος του Δικαστικού Σώματος της περιφέρειας του Εφετείου μας με την συναισθηματική φόρτιση μιας καλής συναδελφικής συνεργασίας, προς ένα αξιοπρεπή και ανεκτίμητο δικαστικό λειτουργό για να προσκυνήσω με ευλάβεια το ιερό σκήνωμά του που με την ακεραιότητα και την εντιμότητα του χαρακτήρος του καθώς και την άρτια επιστημονική του κατάρτιση τίμησε το δικαστικό λειτουργήμα του.

Ας θεωρηθούν ως προσωπική απότιση ελάχιστου φόρου τιμής από ένα ευγνώμονα και ταπεινό άνθρωπο προς ένα εκλεκτό συνάδελφο, που τόσο πρόωρα έφυγε από κοντά μας. Η ψυχή του σύμφωνά με τα κηρύγματα της πίστεώς μας βρίσκεται ακόμη ανάμεσά μας και υπερίπταται στους ιερούς χώρους, στους οποίους απονέμεται η δικαιοσύνη του τόπου μας.

Τελειώνοντας εκφράζω την συμπάθειά μου προς την οικογένεια του εκλιπόντος και εύχομαι όπως ο Πανάγαθος θεός ενσταλάξει βάλαμο παρηγορίας στις καρδιές της αγαπημένης συζύγου του και των παιδιών του για να απαλύνει κάπως το βαθύτατο πόνο από τον απρόσμενο χαμό του.

Είθε ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή του και να δεχθεί αυτόν στα ουράνια τάγματα των Σεραφείμ και των Χερουβείμ. Ας είναι ελαφρύ το άγιο χώμα της εύανδρης Μακεδονικής γής, που τον σκεπάζει. Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Ευστάθιος Τσουκαλάς
Εφέτης Λάρισας

Εις μνήμην του επιτίμου Αντεισαγγελέα Αρείου Πάγου Σταύρου Γυπαράκη

Δεν έχουν περάσει ούτε έξι μήνες από τότε που σε είχαμε τιμήσει με την ευκαιρία της αποχώρησής σου από την υπηρεσία.

Και σήμερα με οδύνη σε αποχαιρετούμε, χωρίς ακόμα να έχουμε συνειδητοποιήσει το γεγονός του θανάτου σου, ούτε το μέγεθος της απώλειάς σου.

Γιατί άνθρωπος, πολίτης, Εισαγγελέας σαν και σένα, δεν είναι εύκολο να αναπληρωθεί στις καρδιές μας, στη

κοινωνία, στον κλάδο μας.

Υπήρξες ενεργό μέλος της ΕΝΩΣΗΣ μας.

Στάθηκες σε κάθε περίπτωση δίπλα στο Διοικητικό Συμβούλιο, πάντα έτοιμος και διαθέσιμος για προσφορά.

Θα θυμόμαστε πάντα με ευγνωμοσύνη το ότι σε δύσκολες για μας ημέρες, του περασμένου Απριλίου, αν και σε δύο μήνες αποχωρούσες από την υπηρεσία, ανταποκρίθηκες στο κάλεσμα, βρέθηκες κοντά μας, κάθησες στο ίδιο

τραπέζι με μας με το κύρος της προσωπικότητάς σου, στήριξες και ενίσχυσες τον αγώνα μας, για τη θεσμική ενίσχυση του Εισαγγελέα.

Δεν θα σε λησμονήσουμε.

Θα σε τιμούμε πάντα.

Η ανάμνηση της παρουσίας σου ανάμεσα μας θα συνοδεύει τη δράση μας.

Καλό κατευόδιο, συνάδελφε και φίλε

Βασίλειος Μαρκής
Εισαγγελεύς
Εφετών Αθηνών

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτησία
της ενώσεως
Εισαγγελέων

έκδοση και διευθύνση:
Βασίλειος Μαρκής
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ε.ε.

Την ύλη επιμελούνται
μέλη της Ενώσεως

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Υ. Ζώρζος
Μεσολογίου 10 - Αθήνα.
Τηλ. 010-33.01.600

γραφεία:
Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών
Κτίριο 16 - Τηλ. 010-82.22.548

συνδρομή: Ετήσια ¼ 1.5
τιμή φύλλου: ¼ 0.6

Η ΙΖ' ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ 2-12-2001

Η ΙΖ' ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση της 2-12-2001 που διεξήχθη στην αίθουσα τελετών του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Η συμμετοχή των συναδέλφων από την Αθήνα, τον Πειραιά και την επαρχία, ήταν εντυπωσιακή. Την συνέλευσή μας τίμησαν με την παρουσία τους ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Φίλιππος Πετσάλνικος, ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης και εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος, η Αντιπρόεδρος της Βουλής και πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης καθηγήτρια κ. Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη, ο εκπρόσωπος της Ν.Δ. βουλευτής κ. Νικόλαος Κατσαρός και οι βουλευτές κ.κ. Αλέξανδρος Λυκουρέζος και Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, ο εκπρόσωπος του ΚΚΕ κ. Κωνσταντίνος Τουμασάτος, ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νίκος Κωνσταντόπουλος, ο βουλευτής της Ν.Δ. κ. Αλέξανδρος Λυκουρέζος, Παρέστησαν επίσης ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ. Αντώνης Ρουπακιάτης, ο εκπρόσωπος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. Γκαβέρας, οι Δικαστικές Ενώσεις με τα Προεδρεία τους - ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων κ. Κωνσταντίνος Βαλμαντώνης και ο Γεν. Γραμματέας κ. Παναγιώτης Αθανασόπουλος, ο Πρόεδρος της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών κ. Λάμπρος Γεωργακόπουλος και η Γεν. Γραμματέας κ. Αγγελική Παπαπαναγιώτου, η Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του ΣΤΕ κ. Αικατερίνη Σακελλαροπούλου και ο Γεν. Γραμματέας κ. Κουσουλής, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστικών Λειτουργών του Ελεγκτικού Συνεδρίου κ. Ευστάθιος Ροντογιάννης, ο Πρόεδρος της Ένωσης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κ. Κωνσταντίνος Μπακάλης, Συνταξιούχων κ. Καλλιτίσης, και ΟΔΥΕ με τον κ. Λιάτσο. Την συνέλευση τίμησαν επίσης με την παρουσία τους οι Προϊστάμενοι των Εισαγγελιών Εφε-

τών Αθηνών και Πειραιώς κ.κ. Αντώνιος Στεργιόπουλος και Ευάγγελος Φλωράτος, καθώς και οι Προϊστάμενοι των Εισαγγελιών Πρωτοδικών Αθηνών κ. Σωτήριος Μπάγιας, Πειραιώς κ. Αντώνιος Λόγγας και ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Βόλου κ. Σταμάτιος Δασκαλόπουλος, καθώς και ο πρόεδρος της Ενώσεως Ελλήνων Ποινολόγων κ. Χριστόφορος Αργυρόπουλος.

Η ομιλία του Προέδρου της Ένωσης Βασιλείου Μαρκή

I. Το Δ.Σ. της ΕΝΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΩΝ σας εκφράζει θερμές ευχαριστίες γιατί ανταποκριθήκατε στην πρόσκλησή μας να παραβρεθείτε στην 17η Τακτική Γενική Συνέλευσή μας.

Ιδιαίτερα χαιρετίζω την παρουσία των συνταξιούχων συναδέλφων, που αποδεικνύει τον στενό και αδιάτακτο δεσμό που συνδέει τις γενιές των Εισαγγελέων.

II. Το έτος που τελειώνει σε λίγες ημέρες είναι έτος σταθμός για τους Εισαγγελείς.

Τον Απρίλιο ολοκληρώθηκε η διαδικασία της αναθεώρησης του Συντάγματος και ασφαλώς ο Εισαγγελικός θεσμός εξήλθε αναβαθμισμένος από αυτήν.

Πολλοί έσπευσαν να χαρακτηρίσουν τον Εισαγγελέα ως τον «μεγάλο κερδισμένο» και άλλη θεώρησαν ότι «ηττήθηκαν» από τις εξελίξεις. Η δική μας εκτίμηση είναι ότι «κερδισμένος» είναι ο θεσμός της δικαιοσύνης. Γιατί αναβαθμισμένος Εισαγγελέας σημαίνει αποδοτικότερη, αποτελεσματικότερη και τελικά, πιο «δικαίη» Δικαιοσύνη.

Με τις νέες συνταγματικές μεταβολές, που ουσιαστικά αποτελούν συνέχιση της ιστορικής μεταβολής του 1975, όταν για πρώτη φορά ο Εισαγγελέας χαρακτηρίστηκε ως «δικαστικός λειτουργός». α) Οι αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου θα προέρχονται αποκλειστικά από τον κλάδο των Εισαγγελέων, β) Δύο αντεισαγγελείς του Α.Π. θα μετέχουν ισότιμα με τα μέλη του Αρείου Πάγου στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. γ) Όλοι οι Αντεισαγγελείς του Α.Π. θα μετέχουν ισότιμα με τους δικαστές στην Ολομέλεια, όταν λειτουργεί ως δευτεροβάθμιο όργανο κρίνοντες.

Παράλληλα για πρώτη επίσης φορά αναγνωρίζεται το δικαίωμα των Εισαγγελέων να μετέχουν ισότιμα στα υπηρεσιακά συμβούλια κρίσεων των δικαστικών υπαλλήλων.

Ήδη το σχέδιο του εκτελεστικού νόμου είναι έτοιμο και ελπίζουμε ότι σε λίγο καιρό όλα τα Συμβούλια θα λειτουργήσουν με τις νέες τους συνθέσεις.

Παρόλα αυτά η διαδικασία της αναθεώρησης και η σχετική δυναμική που αναπτύχθηκε στο χώρο της Δικαιοσύνης γύρω από αυτή, μας άφησαν τελικά μια «πικρή γεύση».

Πρώτον γιατί παρέμεινε ανεκπλήρωτη μια από τις βασικές επιδιώξεις μας, που ήταν η Επιλογή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου μόνον μεταξύ των Αντεισαγγελέων του Α.Π.

Και δεύτερον γιατί από το χώρο των δικαστικών υπήρξαν έντονες αντιδράσεις για να ανατραπούν οι παραπάνω ρυθμίσεις. Αντιδράσεις που σε κάποιες περιπτώσεις, εκφράστηκαν με εξαιρετική σφοδρότητα και οξύτητα, που έφθασε στα όρια της αμφισβήτησης του θεσμικού ρόλου των Εισαγγελέων.

Τα γεγονότα αυτά που κατέδειξαν στους πάντες σαφέστατα ότι η ΕΝΩΣΗ μας αποτελεί τον μόνο εκπρόσωπο του Εισαγγελικού κλάδου, ανήκουν οριστικά στο παρελθόν. Υπάρχει ήδη η νέα πραγματικότητα και σ' αυτήν οφείλουμε όλοι μας - δικαστές και εισαγγελείς - συναδελφωμένοι να συλλειτουργήσουμε μέσα σ' ένα κλίμα αλληλοεκτίμησης, με αποκλειστικό σκοπό την πρόοδο του θεσμού της Δικαιοσύνης. Άλλωστε, θα ήταν λάθος τεράστιο οι μεταξύ μας σχέσεις να ρυθμίζονται με βάση το ποιος έχει περισσότερη ή λιγότερη «εξουσία». Γιατί και οι δύο κλάδοι δικαστικών λειτουργών δεν ασκούμε εξουσία, αλλά επιτε-

λούμε λειτουργία για χάρη του Ελληνικού λαού και στο όνομά του.

III. Είναι θλιβερό να διαπιστώνει κανείς ότι το ποινικό σύστημα στη χώρα μας «πνέει τα λοίσθια». Τα τελευταία χρόνια τόσο στις Γενικές Συνελεύσεις, όσο και σε άλλα φόρα, αλλά και με δηλώσεις στα ΜΜΕ έχουμε διεκτραγωδήσει την κατάσταση στο χώρο της Ποινικής δικαιοσύνης.

Τεράστιος αριθμός υποθέσεων κατακλύζουν της Εισαγγελίες και τα Δικαστήρια, που ουσιαστικά έχουν λυγίσει κάτω από το βάρος αυτό. Παράλληλα νομοθετικές παρεμβάσεις έχουν πλήρως εξαφανίσει την απειλή της ποινής ως «κακού» σχεδόν πλήρως για τα πλημμελήματα και την έχουν περιορίσει σημαντικά για τα κακουργήματα. Οι παρεμβάσεις αυτές δεν έχουν ως υποβάθρο την υλοποίηση μιας συστηματικής αντεγκληματικής πολιτείας, αλλά λειτουργούν ουσιαστικά ως τρόπος αποσυμφόρησης του πληθυσμού των κρατουμένων, λόγω αδυναμίας ολοκλήρωσης ενός αναγκαίου αριθμού σωφρονιστικών καταστημάτων. Για να είμαστε πιο συγκεκριμένοι πρέπει να επισημάνουμε ότι τις περισσότερες φορές ένα πλημμέλημα που συνήθως δικάζεται αμετάκλητα περίπου μετά 7 χρόνια, ενώ ο υπαίτιος στις περισσότερες φορές καταδικάζεται σε μια ποινή φυλάκισης με αναστολή, με δεδομένο πια ότι δέκα φορές να έχει δικαστεί η αναστολή είναι κάτω από προϋποθέσεις υποχρεωτική, ενώ στις υπόλοιπες η υπόθεση τελώνει με τη καταβολή μερικών χιλιάδων δραχμών.

Ανακύπτει λοιπόν το ερώτημα: Μήπως θα ήταν περισσότερο αποτελεσματικό και θα λειτουργούσε προς την κατεύθυνση και της ειδικής και της γενικής πρόληψης, μια γενναία αποποινικοποίηση μεγάλου αριθμού πλημμελημάτων και αντικατάστασή της με σύντομη διαδικασία επιβολής προστίμων, που τουλάχιστον θα ήταν άμεση και θα φρονιμάτιζε τον παραβάτη και τους υπόλοιπους πολίτες.

Ίσως τα λόγια μας να ακούγονται υπερβολικά. Όμως δεν θα κουρασθούμε να επαναλαμβάνουμε ότι η κατάσταση δεν πάει άλλο. Αυτή τη στιγμή στον Εισαγγελέα Εφετών ο προσδιορισμός έχει φθάσει το έτος 2006, ενώ όλοι όσοι εκτίουν ποινή κάθειρξης κάτω των 8 ετών θα έχουν εκτίσει την ποινή τους μέχρι την εκδίκαση της έφεσής τους.

Το ζήτημα είναι απλό και ξεκάθαρο. Τα δικαστήρια με τις σημερινές συνθέσεις, τη σημερινή οργάνωση και εξοπλισμό και το σημερινό δικονομικό σύστημα αδυνατούν να ανταπεξέλθουν γιατί μονίμως ο αριθμός των νέων υποθέσεων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των υποθέσεων που εκδικάζονται.

Είναι λοιπόν αναγκαίο να ληφθούν μέτρα και προς τις τρεις κατευθύνσεις:

Η ΕΝΩΣΗ μας δεν θα κουραστεί να επαναλαμβάνει τις προτάσεις της, αλλά και να επισημάνει και καταγγείλει τη πλήρη στασιμότητα και την έλλειψη ενδιαφέροντος από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Οι προτάσεις είναι: 1) Άμεση επανεκτίμηση των αναγκών σε προσωπικό με αυξήσεις ικανές να επιτρέψουν τη λειτουργία νέων συνθέσεων στα δικαστήρια και κυρίως στο Εφετείο Αθηνών. Πρέπει να ξεπεραστεί η αντίληψη ότι η αύξηση των δικαστών, επιφέρει μείωση του κύρους τους, άποψη που έχει θιασώτες και μέσα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά και σε παράγοντες του ανωτάτου Δικαστηρίου μας. Εκτιμούμε ότι η αύξηση του προσωπικού είναι η μόνη λύση που μπορεί να δώσει άμεσα αποτελέσματα για την αντιμετώπιση της

συσσωρευμένης εκκρεμότητας, σε συνδυασμό με την βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής, κυρίως με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών. Όποιος έχει άλλη λύση ας την καταθέσει.

Παράλληλα πρέπει να γίνει σοβαρή συζήτηση με τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών για την λειτουργία των δύο περιφερειακών Πρωτοδικείων. Η βέβαιη επέκταση μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα, προς το Περίσπυρο και τον Σταυρό, είμαστε βέβαιοι ότι θα βοηθήσει να ξεπεραστούν οι δικαιολογημένες αντιρρήσεις του Δικηγορικού Συλλόγου.

- Να ενισχυθεί ο ρόλος του Εισαγγελέα στη προδικασία, ώστε να δημιουργηθεί ένα «φίλτρο» που θα περιορίσει τον αριθμό των υποθέσεων που φθάνουν στο ακροατήριο και να λειτουργήσει επιτέλους η Δικαστική Αστυνομία. Να γίνει επέμβαση στο θεσμό των ενδίκων μέσων και να θεσπισθούν αντικίνητρα κατά της εύκολης και προπετούς κατάθεσης μηνύσεων.

Τις προτάσεις μας αυτές είμαστε έτοιμοι να εξειδικεύσουμε στο αρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Απαιτούμε η ποινική δικαιοσύνη να τύχει της φροντίδας της Πολιτείας και προς την κατεύθυνση αυτή να συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας.

IV. Ανάμεσα στα θετικά του χρόνου που πέρασε είναι το γεγονός ότι η Εθνική Σχολή Δικαστών, παράλληλα με την εκπαίδευση των νέων δικαστικών λειτουργών, άρχισε με πρωτοβουλία του Διευθυντή της κ. Ευάγγελου Κρουσταλλάκη, να υλοποιεί τον δεύτερο σκοπό λειτουργίας της που είναι η επιμόρφωση των ενεργών δικαστικών λειτουργών. Ήδη στις 7, 8 Δεμβρίου, στην Αρχαία Ολυμπία, θα λειτουργήσει ο τρίτος κύκλος επιμόρφωσης για τους δικαστικούς λειτουργούς της Περιφέρειας Εφετείου Πατρών.

Πρέπει όμως να τονίσουμε ότι προσλαμβάνει πλέον χαρακτήρα «αποκλεισμού», το γεγονός ότι μετά τόσα χρόνια λειτουργίας, δεν υπήρξε ούτε ένας εισαγγελέας στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στις επιτελικές σχέσεις της Σχολής, αλλά ούτε καν στη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών, αν η πληροφόρηση είναι σωστή. Είμαστε βέβαιοι ότι ο νέος Υπουργός θα ασχοληθεί με το ζήτημα και θα δώσει τη σωστή λύση. Γιατί εκτιμούμε ότι και οι κατώτεροι δικαστές, δεν μπορούν να διαμορφώσουν πρόγραμμα σπουδών για νέους εισαγγελείς καλύτερα από έναν έμπειρο εισαγγελέα.

V. Πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητη η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών (δικαστών και Εισαγγελέων) στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η παρουσία μας όπως έχει αποδείξει η πράξη είναι ιδιαίτερα θετική. Αντίθετα ρυθμίσεις που αφορούσαν κρίσιμα ζητήματα και έγιναν ερήμην μας δημιουργούν αξεπέραστα κρίσιμα ζητήματα. Παράδειγμα η καθιέρωση ως λόγου επαναλήψεως της διαδικασίας της έκδοσης θετικής απόφασης από το Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για τον καταδικασμένο από Ποινικό Δικαστήριο, που έγινε με τόσο γενικό τρόπο, ώστε να επιδιώκει την επανάληψη της διαδικασίας καταδικασμένος σε βαρύτατη ποινή (ισόβια αν η πληροφορία είναι ακριβής), γιατί το Δ. Ανθρ. Δικ. έκρινε ότι παραβιάστηκε το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ γιατί δεν δικάστηκε «σε εύλογο χρόνο», ενώ ήδη έχει παρέλθει ο χρόνος παραγραφής.

VI. Επιδιώκουμε και συστηματικά ενισχύουμε τις σχέσεις μας και τη συνεργασία μας με άλλες δικαστικές ενώσεις, τους Δικηγορικούς Συλλόγους και Επιστημονικούς Φορείς κύρους όπως είναι η Ένωση

Η 12' ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ 2-12-2001

Ελλήνων Ποινολόγων. Πιστεύουμε κατά τρόπο απόλυτο ότι οι σωστές σχέσεις δικηγόρων και δικαστικών λειτουργιών αναβαθμίζουν το επίπεδο λειτουργίας των δικαστικών υπηρεσιών. Απαιτείται αμοιβαίος σεβασμός και άμεση επέμβαση των θεσμικών οργάνων στις περιπτώσεις συμπεριφορών, που δεν συνάδουν με τις παραδόσεις και την δεοντολογία των κλάδων μας. Γι αυτό εκφράζουμε την αγωνία μας για το συνεχώς διογκούμενο φαινόμενο της αλληλοκαταμηνύσεως δικηγόρων, αλλά και την ευκολία που κάποιος από αυτούς στρέφονται με μηνύσεις, αλλά και αγωγές κατά δικαστικών λειτουργιών.

VII. Πριν από λίγο καιρό υπήρξε έξαρση ενός αρνητικού φαινομένου που ελπίζουμε ότι δεν θα επανέλθει στο μέλλον. Εννοούμε τις επιθέσεις σε βάρος Εισαγγελέων εκ μέρους φορέων της εκτελεστικής εξουσίας για υπηρεσιακές τους ενέργειες. Πρέπει για μια ακόμη φορά να τονίσουμε ότι: Δεν έχουμε καμιά διάθεση να αναμειχθούμε στα πολιτικά πράγματα και τους κομματικούς ανταγωνισμούς. Εκπροσωπούμε και υλοποιούμε μια θετική αποστολή, που ο προορισμός της είναι κυρίως ελεγκτικός. Είναι προφανές ότι ο έλεγχος στρέφεται και στην κατεύθυνση της λειτουργίας και των δημοσίων επιχειρήσεων. Δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά, αυτή είναι η αποστολή μας. Δεν μας κολακεύουν οι δημόσιοι έπαινοι και δεν τους επιδιώκουμε, αλλά ούτε μας επιρρεάζουν ή μας πτοούν οι επιθέσεις και οι ψόγοι. Έχουμε κατανοήσει ότι και αυτοί που μας κολακεύουν αλλά και αυτοί που μας ψέγουν, θα ανταλλάξουν πολύ εύκολα ρόλους, αν οι πολιτικές εξελίξεις στο μέλλον, αλλάξουν τους ρόλους τους στη κεντρική Πολιτική σκηνή. Δεν διεκδικούμε το αλάθητο και δεν αρνούμαστε τη κριτική. Δεν αντιδρούμε για να προστατεύσουμε τους συναδέλφους μας. Ο Εισαγγελέας έχει πλέον θεσμική κατοχύρωση αν οι ενέργειές του στηρίζονται στο νόμο. Η ανησυχία μας είναι μήπως η αντιπαράθεση των κομμάτων γύρω από τις ενέργειές μας, δημιουργήσουν έστω και σε ένα μικρό τμήμα του Ελληνικού λαού αμφιβολίες για την αμεροληψία μας, την αντικειμενικότητα και το αποκάλυπτο των ενεργειών μας που στηρίζουν τη θετική κοινωνική απήχηση του κλάδου μας.

VII. Άφησα για σχολιασμό τελευταίο το συνταξιοδοτικό ζήτημα. Τα δεδομένα είναι γνωστά και τα επαναλαμβάνω μόνο για τους καλεσμένους μας. Οι συντάξεις των Ελλήνων δικαστικών λειτουργιών είναι μοναδικό φαινόμενο. Παρόμοιο του δεν υπάρχει ούτε στην Ελλάδα, ούτε σε άλλη χώρα για καμιά κατηγορία εργαζομένων. Η σύνταξη ανέρχεται στο 44% των αποδοχών. Το πρόβλημα φαινόταν να αντιμετωπίζεται θετικά, δεδομένου ότι με προφορικές δηλώσεις και γραπτές δεσμεύσεις η Κυβέρνηση (δια των αρμοδίων Υπηρεσιών) μας είχε διαβεβαιώσει ότι εντός του 2001 το ζήτημα θα ρυθμιστεί, με βάση τη γνωστή απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (που ήδη εκδόθηκε επίσης θετική απόφαση από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου). Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει τίποτα συγκεκριμένο και στο δικαστικό σώμα αναπτύσσεται ένα ογκούμενο κλίμα δυσαρέσκειας, από την αθέτηση των υποσχέσεων, που τείνει να προσλάβει δυναμική εντόνων αντιδράσεων. Πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση πρέπει να τιμήσει τις δεσμεύσεις της, ώστε να αποτραπεί και η απειλούμενη ένταση στο χώρο της δικαιοσύνης, αλλά και είναι γεγονός, που δεν μπορεί να συμβεί σ' ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό κράτος, δηλαδή ένας μόνο Εισαγγελέας, που είχε την εμπνευση να καταφύγει στο Ελεγκτικό Συνέδριο να έχει διαφορετική σύνταξη από όλους τους Συναδέλφους του. Το ζήτημα είναι σοβαρό και οι περιστάσεις κρίσιμες, όπως ασφαλώς θα φανεί από τους 5 χαιρετισμούς των Συναδέλφων Δικαστών όλων των κλάδων που θα ακουστούν σε λίγο.

VIII. Δεν θα ήθελα η ομιλία μου να κλείσει με το εξαιρετικά σημαντικό, αλλά άχαρο οικονομικό ζήτημα. Γι' αυτό και για λογαριασμό όλων των μελών του Δ.Σ. θέλω να απευθυνθώ στους νέους συναδέλφους, μια και για κάποιους από εμάς, με δεδομένο ότι σε λίγο καιρό έχουμε εκλογές, είναι η τελευταία φορά που έχουμε την δυνατότητα αυτή.

Να είστε υπερήφανοι για την επιλογή σας να γίνετα Εισαγγελείς. Έχουμε χάριν στους αγώνες μας κατακτήσει επίπεδο θεσμικής προστασίας μοναδικό στον κόσμο. Την θεσμική μας αυτή θωράκιση πρέπει να τη χρησιμοποιείτε θετικά. Όλοι σας πρέπει να έχετε με μέσα σας την πίστη ότι η κάθε λειτουργική σας ενέργεια είναι μια σοβαρή δικαιοδοτική πράξη με σοβαρές συνέπειες σε ατομικό, οικογενειακό και μερικές φορές ευρύτερα κοινωνικό επίπεδο. Χρειάζεται προσοχή, σύνεση και σκέψη, αλλά και θάρρος και υψηλό φρόνημα. Αντισταθείτε. Μην αφήσετε τον όγκο

της δουλειάς και τις συνθήκες να σας υπαλληλοποιήσουν να υποβαθμίσουν την ποιότητα της εργασίας σας. Διατηρήστε μέσα σας μια φλόγα και ένα πνεύμα θυσίας. Με τη στάση σας, τη συμπεριφορά σας, το ήθος, τη επιστημονική σας επάρκεια ενισχύστε ακόμα περισσότερο την εμπιστοσύνη που δείχνει στον «Εισαγγελέα» η Ελληνική Κοινωνία, που είναι άλλωστε ο κριτής όλων μας.

B. Μαρκής

Έκθεση πεπραγμένων από το Γενικό Γραμματέα της Ένωσης Σπύρο Μουζακίτη, Εισαγγελέα Πρωτοδικών

Κατά το έτος 2001 και κατά το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της παρούσης και της 12' Γενικής Συνελεύσεως τα πεπραγμένα του διοικητικού συμβουλίου της Ενώσεως έχουν ως ακολούθως: Α) Θεσμικά Ζητήματα: Με τις νέες συνταγματικές ρυθμίσεις που ψήφισε η Ζ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων, επήλθαν στο Σύνταγμα της Ελλάδος οι ακόλουθες μεταβολές που συνδέονται άμεσα με το θεσμό του Εισαγγελέα: 1) Καταργήθηκε η μετάταξη δικαστών σε θέσεις Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου (άρθρο 88 παρ.6), 2) Δύο Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου –πέραν του Εισαγγελέα– μετέχουν μόνιμα και ισότιμα στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο που αποφαινεται περί της υπηρεσιακής κατάστασης τόσο του Εισαγγελέα όσο και των Δικαστών (άρθρο 90 παρ.1 του Σ.). 3) Όλοι οι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου –πέραν του Εισαγγελέα– μετέχουν μόνιμα και ισότιμα στη διοικητική Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, όταν αποφαινεται επί διαφωνιών του Υπουργού Δικαιοσύνης και προσφυγών Δικαστών και Εισαγγελέων κατά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου (άρθρο 90 παρ.3 του Σ.). 4) Παρέχεται η δυνατότητα, στις περιπτώσεις υπηρεσιακών κρίσεων δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν σε Εισαγγελίες τα οικεία Συμβούλια να συγκροτούνται κατά πλειοψηφία από Εισαγγελείς (άρθρο 92 παρ. 3 του Σ.). Το Δ.Σ. θεώρησε ότι οι μεταβολές αυτές αναβάθμισαν εν μέρει και χειραφέτησαν το θεσμικό ρόλο του Εισαγγελέα, αφού κινήθηκαν προς την κατεύθυνση της αποκαταστάσεως της λειτουργικής ισοτιμίας Δικαστή και Εισαγγελέα. Θα μπορούσαν βεβαίως οι νέες συνταγματικές ρυθμίσεις να έχουν περισσότερο εύρος, ιδίως ως προς το βασικό ζήτημα της επιλογής του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Φαίνεται όμως καθαρά ότι οι Έλληνες Βουλευτές ανταποκρίθηκαν θετικά στην πρόκληση για τη συνταγματική κατοχύρωση του Εισαγγελέα ως χειραφετημένου δικαστικού λειτουργού και δημοκρατικά ανεξάρτητου. Οι θέσεις μας διατυπώθηκαν και προβλήθηκαν με αίσθημα ευθύνης. Για την προβολή των θέσεων μας, ο πρόεδρος κ. Βασίλειος Μαρκής και ο γενικός γραμματέας κ. Σωτήριος Μπάγιας, επισκέφθηκαν επανειλημμένα κατά το χρονικό διάστημα των εργασιών της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής τους Αρχηγούς των Πολιτικών Κομμάτων, τους βουλευτές της Επιτροπής Αναθεωρήσεως και το γενικό εισηγητή της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, σημερινό Υπουργό Πολιτισμού κ. Ευάγγελο Βενιζέλο. Η προβολή των θέσεων μας, καιτοι ως προελέχθη έγινε με αίσθημα ευθύνης, εν τούτοις συνάντησε σφοδρή αντίδραση από μέρους των συναδέλφων μας δικαστών οι οποίοι από τους κόλπους της εννώσεως των αλλά και από τις υπηρεσιακές των Ολομέλειες, εξέφρασαν αντιρρήσεις που περιελάμβαναν ακόμη και εντελώς απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς για τον Εισαγγελικό Κλάδο. Σε όλες τις συναντήσεις μας θέταμε τους συννομιλητές μας προ του ακολούθου διλήμματος: Ποιόν Εισαγγελέα θέλετε αξιότιμοι κύριοι; Θέλετε τον Εισαγγελέα ισότιμο δικαστικό λειτουργό, χειραφετημένο και ικανό να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, ή τον θέλετε εξαρτημένο και δέσμιο πεπαλαιωμένων και αναχρονιστικών παραδόσεων και αντιλήψεων; Η προσπάθειά μας κορυφώθηκε με τη συνέντευξη τύπου που οργανώσαμε στις 3-4-2001 στην αίθουσα του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και με τη σύγκληση εκτάκτου γενικής συνελεύσεως στις 4-4-2001 στο Αμφιθέατρο του κτιρίου 13 των δικαστηρίων της οδού Ευελπίδων. Ήδη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης περατώθηκε η εργασία της επιτροπής που κατήρτισε το σχέδιο του εκτελεστικού των συνταγματικών αυτών ρυθμίσεων νόμου που επικείται η κατάρτιση του σχετικού νομοσχεδίου και η ψήφισή του από τη Βουλή των Ελλήνων. Β) Ζητήματα οικονομικού περιεχομένου. Ως γνωστόν το μισθολόγιό μας εμφανίζει υψηλό επιδοματικό χαρακτήρα, με αποτέλεσμα οι συντάξεις μας να διαμορφώνονται περίπου στο 44% των αποδοχών των

εν ενεργεία. Από την κατάρτιση του μισθολογίου των Δικαστικών Λειτουργιών το ζήτημα αυτό έχει τεθεί στον αρμόδιο Υπουργό ο οποίος μας έχει διαβεβαιώσει ότι θα ακολουθούσε ειδικός συνταξιοδοτικός νόμος που θα ελάμβανε υπόψη του το στοιχείο αυτό. Ο κ. Παπαντωνίου κατά μήνα Δεκέμβριο του έτους 2000 υποσχέθηκε ότι η Κυβέρνηση θα έδιδε λύση στο πρόβλημα εντός του έτους 2001. Στις 23-5-2001 σε συνάντηση που είχαμε με τον Υπουργό δικαιοσύνης, επιβεβαιώθηκε από μέρους του κ. Υπουργού η δέσμευση της Κυβέρνησης για την επίλυση του συνταξιοδοτικού προβλήματος των Δικαστικών Λειτουργιών εντός του τρέχοντος έτους. Το αίτημά μας συνίσταται εις το να αποτελέσει αυτοτελή συντάξιμη αποδοχή η προβλεπόμενη στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 του Ν. 2521/1997 πάγια αποζημίωση. Στις 31-10-2001 και στις 27-11-2001 σε νέες συναντήσεις μας με τον Υπουργό Δικαιοσύνης θέσαμε και πάλι το ζήτημα. Η Ένωση θα συνεχίσει να προσπαθεί συνεργαζόμενη με τις άλλες δικαστικές ενώσεις για να δοθεί λύση στο πρόβλημα επιθέσεις σε βάρος συναδέλφων. Η Ένωση αντέδρασε αποτελεσματικά σε κάθε περίπτωση διατύπωσης απαράδεκτων αιτιάσεων σε βάρος συναδέλφων, σχετικά με σύννομες ενέργειές των. Ειδικότερα: Στις 22-12-2000 το Δ.Σ. εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία κατεδίκασε τα απαράδεκτα τηλεοπτικά σχόλια και δημόσια εμπελάματα σχετικά με τη σύλληψη δημοσιογράφου σε εκτέλεση αμετάκλητης καταδικαστικής αποφάσεως. Την ίδια ημέρα το Δ.Σ., εξέδωσε ανακοίνωση σχετική με επιστολή του Νομάρχη Θεσσαλονίκης προς τον Προϊστάμενο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, με αρνητικό και απαξιωτικό περιεχόμενο. Στις 14-6-2001 εκδόθηκε ανακοίνωση σχετική με τη σύλληψη και προσαγωγή αστυνομικού υπαλλήλου για αξιόποινη συμπεριφορά σε βάρος Εισαγγελέα και το θόρυβο που προκλήθηκε για το θέμα αυτό. Στις 7-9-2001 το Δ.Σ. εξέδωσε ανακοίνωση σχετική με δηλώσεις και σχόλια για σύννομες εισαγγελικές ενέργειες και συγκεκριμένα την υποβολή πορίσματος από εισαγγελέα, στην Βουλή των Ελλήνων. Στις 5-10-2001 το Δ.Σ. συνήλθε εκτάκτως και καταδίκασε με τον πιο κατηγορηματικό και απόλυτο τρόπο τις προσωπικές επιθέσεις κατά εισαγγελέων με αφορμή νόμιμες υπηρεσιακές των ενέργειες. Την ίδια μέρα ο Πρόεδρος της Ενώσεως παρέχώρησε συνέντευξη τύπου η οποία καλύφθηκε από το σύνολο σχεδόν των ΜΜΕ, κρατικών και ιδιωτικών και στην οποία σχολίασε την απόφαση του Δ.Σ. Είναι βεβαίως γνωστό ότι σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, οι συνάδελφοι που υπέστησαν τις απαράδεκτες λεκτικές προσωπικές επιθέσεις ουδεμία είχαν ανάγκη των δηλώσεων αυτών του Δ.Σ. Το Δ.Σ. όμως εκτιμά ότι οι επιθέσεις αυτές δημιουργούν ένα γενικότερας φύσεως ζήτημα, κυρίως όταν προέρχονται από φορείς της εκτελεστικής εξουσίας. Αποτελούν ανεπιτήρητη παρέμβαση στο έργο της Δικαστικής Εξουσίας και καταδικαστέα προσπάθεια επηρεασμού των Εισαγγελέων κατά την ενάσκηση του λειτουργήματός των. Αυτή φρονούμε ότι είναι η ορθή αξιολόγηση των επιθέσεων και γι' αυτό το λόγο τις καταδικάζουμε με τις ανακοινώσεις που εκδίδουμε, το πνεύμα των οποίων απηχεί αυτή ακριβώς την εκτίμηση. Το φαινόμενο τελευταία έλαβε μεγάλη έκταση. Για να το αντιμετωπίσουμε αποφασίσαμε κατά τη συνεδρίαση της 5-10-2001 του Δ.Σ. να ενημερώσουμε τους αρχηγούς των Κομμάτων της Βουλής και τον Πρόεδρο της Βουλής. Ο Πρόεδρος και ο Γενικός Γραμματέας της Ένωσης συναντήθηκαν με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Απόστολο Κακλαμάνη στις 18-10-2001 στη Βουλή. Με τον Αρχηγό του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στις 21-10-2001 στα γραφεία του Κόμματος στην οδό Ρηγίλλης, με την παρουσία και του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου κ. Προκόπη Παυλόπουλου και των βουλευτών κ.κ. Ιωάννη Βαρβιτσιώτη, Βύρωνος Πολύδωρα και Νικολάου Κατσαρού. Με τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΚΚΕ κ. Ορέστη Κολοζώφ, στα γραφεία του Κόμματος στον Περισσό, στις 17-10-2001. Με τον Πρόεδρο του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νίκο Κωνσταντόπουλο με την παρουσία του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου κ. Φώτη Κουβέλη, στις 17-10-2001 στα γραφεία του Συνασπισμού στην πλατεία Ελευθερίας. Στους συννομιλητές μας τονίσαμε με έμφαση ότι δεν είμαστε διατεθειμένοι να ανεχτούμε άλλο την απαράδεκτη αυτή κατάσταση και ότι το Δ.Σ. εάν συνεχιστεί η απαράδεκτη αυτή συμπεριφορά θεσμικών φορέων που τείνει δυστυχώς να συστηματοποιηθεί, θα επεξεργαστεί άλλους τρόπους αντίδρασης. Στις 19-10-2001 μετά από αίτημα συναδέλφων συγκλήθηκε έκτακτη Γενική Συνέλευση με θέμα «επιθέσεις κατά της Δικαιοσύνης και τρόποι αντιμετώπισέως τους». Η Έκτακτη αυτή Γενική Συνέλευση, στην οποία μετείχαν πολλοί συνάδελφοι όχι μόνο από

Η 12^η ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ 2-12-2001

την Αθήνα, αλλά και από την επαρχία, εξέδωκε ψήφισμα με το οποίο κατέδρασε τις παρεμβάσεις στο έργο μας και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να κοινοποιήσει το ψήφισμα αυτή στη Διεθνή Ένωση Εισαγγελέων και στις αντίστοιχες Ενώσεις των Εισαγγελέων των Κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη το Δ.Σ. προχώρησε στην αποστολή του ψηφίσματος μεταφρασμένου στην Αγγλική Γλώσσα, στη Διεθνή Ένωση Εισαγγελέων. **Λοιπές δραστηριότητες:** Το Δ.Σ. έχει εκτιμήσει ότι πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι κοινά προβλήματα όλων των Δικαστικών Λειτουργιών. Έτσι οι συνθήκες απονομής των Δικαιοσύνης, ο φόρτος εργασίας, οι κενές θέσεις, η υλικοτεχνική υποδομή, η μηχανοργάνωση των Υπηρεσιών, το συνταξιοδοτικό είναι ζητήματα που απασχολούν το σύνολο των Δικαστικών λειτουργιών, αδιαφόρων σε ποιά Δικαστική Ένωση ανήκουν και για το λόγο αυτό δεν αρκεί να προβάλλονται μεμονωμένα από τις Ενώσεις, αλλά θα πρέπει να τα προβάλλουμε από κοινού. Για να προβάλλονται όμως από κοινού θα πρέπει προηγουμένως και να συζητούνται από κοινού με τις άλλες Δικαστικές Ενώσεις, εις τρόπον ώστε να καταλήγουμε και σε κοινές διαπιστώσεις και να είναι εν συνεχεία ευχερέστερη η προβολή τους στους αρμόδιους φορείς. Στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ των δύο Γενικών Συνελεύσεων διοργανώθηκαν συναντήσεις πότε με δική μας πρωτοβουλία, πότε με πρωτοβουλία των άλλων Δικαστικών Ενώσεων, στις οποίες συζητήθηκαν τα κοινά ζητήματα και ελήφθησαν αποφάσεις για την από κοινού προώθησή τους. Τέτοιου είδους κοινές συνεδριάσεις με τα Προεδρεία των άλλων Ενώσεων διοργανώθηκαν στις 5-4-2001, στις 10-5-2001, στις 30-10-2001 και στις 29-11-2001. Στις 24-3-2001 συμμετείχαμε επίσης σε χοροεσπερίδα που διοργάνωσαν οι Δικαστικές Ενώσεις στο ξενοδοχείο Χίλτον, ενώ στις 27-6-2001 διοργανώσαμε δείπνο προς τιμήν των αποχωρούντων συναδέλφων στο ξενοδοχείο Κάραβελ. Τέλος διατηρήσαμε ζωντανή την επικοινωνία με τους συναδέλφους μας σε όλη τη χώρα με την αποστολή με ΦΑΞ πληθώρας ενημερωτικών δελτίων και ανακοινώσεων, ενώ εκδόσαμε και δύο φύλλα της εφημερίδας Εισαγγελικός Λόγος. Μετά ταύτα αξιότιμοι κυρίες και κύριοι συνάδελφοι ζητάμε από τη Γενική Συνέλευση να εγκρίνει τα πεπραγμένα του Δ.Σ. για το έτος 2001 και το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ των δύο Γενικών Συνελεύσεων.

ΑΘΗΝΑ 2/12/01
Ο Γεν. Γραμματέας
Σπύρος Μουζακίτης
Εισαγγελέας Πρωτοδικών

Χαιρετισμός του υπουργού Δικαιοσύνης κ. Φίλιππου Πετσάλνικου

Κύριοι εκπρόσωποι των κομμάτων

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι στη Βουλή
Κύριε Πρόεδρε του Αρείου Πάγου, κύριε Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου,

Κύριε Πρόεδρε του ΔΣΑ, κυρίες και κύριοι Εισαγγελείς και Δικαστές.

Αποτελεί για μένα ιδιαίτερη τιμή να χαιρετίζω ως Υπουργός της Δικαιοσύνης την Ετήσια Γενική Συνέλευση της Ένωσης Εισαγγελέων. Βρισκομαι βέβαια, όπως γνωρίζετε, στην αρχή της θητείας μου στο Υπουργείο και νιώθω και τη θεσμική υποχρέωση, αλλά και την προσωπική επιθυμία να βρισκομαι σε τακτική επαφή και διάλογο με τους εκπροσώπους των λειτουργιών της δικαιοσύνης, προκειμένου να προωθήσουμε αποτελεσματικές λύσεις σε προβλήματα που όλοι διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν.

Η περίοδος την οποία διανύουμε χαρακτηρίζεται από ταχύτερες εξελίξεις, σε διάφορους τομείς, εξελίξεις που δημιουργούν επιπρόσθετες υποχρεώσεις και απαιτήσεις και για το χώρο της δικαιοσύνης και ειδικότερα το χώρο της ποινικής δικαιοσύνης. Εξελίξεις στις οποίες θα πρέπει να ανταποκριθούμε.

Από τα νέα δεδομένα, από τα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την εποχή μας, από τις εξελίξεις αυτές στις οποίες αναφέρθηκα, σε εθνικό επίπεδο θα ξεχωρίζα πρώτον την ποιοτική και ποσοτική μετάλλαξη της εγκληματικότητας τα τελευταία χρόνια.

Δεύτερον την ολοένα και πιο δυσχερή αναζήτηση της χρυσής τομής ανάμεσα στην προστασία των

ατομικών δικαιωμάτων και την καταπολέμηση των νέων μορφών του εγκλήματος. Και μέλημά μας θα πρέπει να είναι ακριβώς η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, παράλληλα βέβαια με την καταπολέμηση των νέων πολυπλόκων μορφών του εγκλήματος που προσλαμβάνει ένα νέο χαρακτηριστικό, με ιδιαίτερη ένταση τα τελευταία χρόνια, δηλαδή τη διεθνοποίησή του.

Τρίτον, την ανάγκη για ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης, και ιδιαίτερα της ποινικής. Ο Πρόεδρος της Ένωσης περιέγραψε, γλαφυρά θα έλεγα, τα προβλήματα που δημιουργούνται σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα της ταχείας απονομής της δικαιοσύνης.

Και τέταρτο, το αυξανόμενο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης για τις ποινικές υποθέσεις. Ενδιαφέρον που πολλές φορές είναι δικαιολογημένο, αλλά έχω την αίσθηση ότι δε λείπουν και οι περιπτώσεις όπου αυτό το ενδιαφέρον είναι, «καθοδηγούμενο», γιατί ένα άλλο χαρακτηριστικό της εποχής μας είναι εκείνο της ηλεκτρονικής πραγματικότητας, της εποχής της εικόνας και του ανταγωνισμού στο επίπεδο της όχι απλά πληροφόρησης αλλά της θεαματικότητας, από την πλευρά των ηλεκτρονικών τουλάχιστον ή ορισμένων ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης.

Και βέβαια η δημοσιότητα έχει εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά και απαιτήσεις, εάν συγκρίνουμε τη σημερινή εποχή με την εποχή περασμένων δεκαετιών. Εκτός όλων των άλλων υπάρχει σήμερα και ο ανταγωνισμός ως προς την θεαματικότητα.

Όλοι βιώνουμε επί παραδειγματι τα δελτία ειδήσεων. Τα δελτία ειδήσεων τα βραδυνά στην Ελλάδα διαρκούν μιάμιση ώρα και αν προσέξει κανείς, ένα μεγάλο μέρος αυτών των δελτίων ειδήσεων αφιερώνεται σε θέματα δικαστικού ή ποινικού ενδιαφέροντος. Θα τολμούσα να πω ότι είναι ιδιαίτερα ελληνικό χαρακτηριστικό το φαινόμενο αυτό. Η δημοσιότητα όμως είναι μια Κίρκη και αυτό το γνωρίζουμε όλοι μας και ιδιαίτερα εμείς οι πολιτικοί. Αλίμονο, εάν αφηθεί κανείς σ' αυτή τη γοητεία της «σύγχρονης Κίρκης».

Όλα αυτά δημιουργούν πολλές φορές και ψυχολογικές πιέσεις σε όλους όσους λειτουργούν, λειτουργείτε, λειτουργούμε στο χώρο της δικαιοσύνης. Πιέσεις στις οποίες όμως πρέπει να αντισταθούμε, χωρίς παράλληλα να χάνουμε, ούτε κατ' ελάχιστο την αναγκαία κοινωνική ευαισθησία μας.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η πορεία προς ένα ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας αποδεικνύεται ότι είναι και αυτή γεμάτη από διάφορες δυσκολίες, καθώς τίθενται υπό αναθεώρηση συνθήκες δεκαετιών ή και αιώνων, θα έλεγα. Καλούμαστε πολλές φορές να εξετάσουμε, ίσως από την αρχή, αυτά που στο ποινικό δίκαιο θεωρούσαμε δεδομένα για να κρίνουμε πάλι υπό το φώς της αποτελεσματικότητάς τους, να τα κρίνουμε στη σημερινή εποχή, χωρίς να αποστούμε, το επαναλαμβάνω ούτε κατ' ελάχιστον, από τις δικαιοτικές και πολιτισμικές αξίες που αποτελούν τον ελληνικό πολιτισμό και αυτόν καθεαυτό τον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Ενώ κυρίαρχη στην κατεύθυνση της προστασίας και της περιφρούρησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών. Σ' αυτά τα νέα δεδομένα καλούμαστε να ανταποκριθούμε τόσο η πολιτική ηγεσία, όσο και οι λειτουργοί της Δικαιοσύνης.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ιδιαίτερα χρήσιμο στα θέματα αυτά θα είναι ο ειδικότερος ρόλος των εισαγγελέων. Και πραγματικά χαίρομαι για τη πρόσφατη αναθεώρηση του Συντάγματος έλαβε υπόψη της την ανάγκη έμπρακτης αναγνώρισης του σημαντικού ρόλου των εισαγγελέων και περιέλαβε μια σειρά από διατάξεις που αναδεικνύουν αυτόν το ρόλο, όπως ακούσαμε άλλωστε μόλις προηγουμένως. Η συνταγματική αυτή εξέλιξη δημιουργεί, καλύτερες συνθήκες για την άσκηση του εισαγγελικού λειτουργήματος, αλλά ταυτόχρονα προκαλεί και αυξημένες προσδοκίες από το σώμα των εισαγγελέων. Πρέπει να πω ότι η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών δεν αποτελεί απλά και μόνο μια συνταγματική διακήρυξη, αλλά αποτελεί αδιαπραγμάτευτη προϋπόθεση και οδηγό στη λήψη των όποιων αποφάσεών μας.

Κύριοι εισαγγελείς,

Έχουμε σαφή επίγνωση του έργου που επιτελείτε, καθώς και των συνθηκών υπό τις οποίες πραγματώνεται η απονομή της δικαιοσύνης. Συμφωνούμε όλοι ότι η παρατηρούμενη καθυστέρηση, ιδίως στην ποινική διαδικασία, έχει προσλάβει μεγάλες διαστάσεις. Η επισημάνση απλώς αυτών για το φαινόμενο αυτό δεν αρκεί. Και πολύ περισσότερο δεν πρέπει να καταστεί αυτοσκοπός που στην πραγματικότητα

επικαλύπτει τελικά, αντί να αναδεικνύει, το πρόβλημα.

Απαιτείται αποτελεσματική παρέμβαση για την επιτάχυνση, για την απλούστευση της διαδικασίας και προς αυτή την κατεύθυνση θα κινηθούμε σε συνεργασία μαζί σας. Εκτιμώ ότι μια συστηματική και καλά οργανωμένη προσπάθεια μπορεί να αποδώσει καρπούς όχι σε ένα ή δυο μήνες, αλλά με χρονικό ορίζοντα ενός εξαμήνου με την έννοια ότι στο διάστημα αυτό μπορεί, πράγματι, με νηφαλιότητα και βέβαια με απόλυτη επιστημονικότητα στην προσέγγιση των απαραίτητων μέτρων, να καταλήξουμε σε αποτέλεσμα που να μπορεί να πάρει το δρόμο προς τη Βουλή, με τη μορφή των σχετικών προτάσεων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Η κτιριακή υποδομή είτε με την ανέγερση νέων, είτε με την επέκταση και βελτίωση των υπάρχοντων χώρων θα είναι επίσης από τα βασικά μελήματά μας, τα βασικά μελήματά μας.

Στις προτεραιότητες της πολιτικής μου συμπεριλαμβάνεται και η μηχανοργάνωση όλων των δικαστικών υπηρεσιών της χώρας. Η εποχή μας έχει ένα άλλο χαρακτηριστικό. Την εκπληκτική πλέον ταχύτητα ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών και οι νέες αυτές τεχνολογίες θα πρέπει να θεθούν στην υπηρεσία όλων μας. Δεν πρέπει να διατρέξουμε βέβαια τον κίνδυνο να γίνουμε εμείς οι υπηρέτες των νέων εκπληκτικών πλέον τεχνολογιών, αλλά να καθυποτάξουμε και να αξιοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες, που ανοίγουν νέους δρόμους βελτίωσης διαδικασιών αλλά βελτίωσης και της ποιότητας, συνολικά των συνθηκών υπό τις οποίες εργάζεται και αποδίδει ο καθένας μας. Γι' αυτό και στο πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» έχουμε εντάξει τη μηχανοργάνωση όλων πλέον των δικαστικών υπηρεσιών της χώρας και εκτιμώ ότι θα είναι εφικτό να προχωρήσουμε γρήγορα με δεδομένο ότι εντός του Ιανουαρίου θα παραλάβω το Επιχειρησιακό Σχέδιο το «Master plan». Για το πρόγραμμα αυτό, εκτιμώ ότι θα έχουμε τη δυνατότητα να αξιοποιήσουμε σημαντικά κονδύλια, με τη συνεννόηση που έχω κάνει με τους συναρμόδιους συναδέλφους μου και ιδιαίτερα με τον αρμόδιο για θέματα Κοινωνίας της Πληροφορίας, Ειδικό Γραμματέα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Θα έχουμε τη δυνατότητα αξιοποίησης κονδυλίων που θα φθάσουν έως και τα 25 δις δραχμών. Επιμένω στην αναγκαιότητα της μηχανοργάνωσης και της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών, γιατί εκτός όλων των άλλων υπάρχει η προηγούμενη εμπειρία μου στο χώρο της Παιδείας. Και εκεί είδα στην πράξη το τί σημαίνει να αξιοποιούνται πλέον οι νέες τεχνολογίες για τη νέα γενιά της χώρας μας, αλλά και για όλους τους νέους, που υπάρχουν και στην αίθουσα αυτή, εννοώ τους νέους σε ό,τι αφορά το πνεύμα, τη διάθεση για καινοτομίες και γιατί αυτά δεν εξαρτώνται από την ηλικία. Επίσης στόχος μας είναι ο προσωπικός υπολογιστής να αποτελέσει σημαντικό βοήθημα του δικαστή και του εισαγγελέα στη διεκπεραίωση της εργασίας τους.

Φιλοδοξία μου είναι σε σύντομο, και συγκεκριμένο χρονικό διάστημα όλοι οι δικαστικοί λειτουργοί της χώρας μας να χρησιμοποιούν τον προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή. Γι' αυτό και το πρώτο που ζήτησα στις συναντήσεις με τη διοίκηση της Σχολής ήταν ότι το μάθημα της πληροφορικής να είναι και υποχρεωτικός διδασκόμενος και υποχρεωτικώς εξεταζόμενο. Με ταχύρυθμα προγράμματα επιμόρφωσης μπορεί να καλυφθεί αυτή η αναγκαιότητα και για όλους τους υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς. Σαράντα ώρες χρειάζεται κανείς, για να μάθει πλήρως τη χρήση και να μπορεί να αξιοποιεί τις δυνατότητες των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Με ενδιαφέρον άκουσα τις απόψεις σας, και όχι μόνο σήμερα, γιατί δεν πρέπει να σας κρύψω ότι ο Πρόεδρος της Ένωσης σας, όπως και τα μέλη του Δ.Σ., είχαν την ευκαιρία να μου εκθέσουν τα βασικά θέματα και προβλήματα που σας απασχολούν. Είχαμε επανειλημμένες συναντήσεις στο διάστημα αυτού του μήνα που έχει ήδη παρέλθει από την ανάληψη των καθηκόντων μου και πρέπει να πω ότι ο Πρόεδρος σας είναι ένας πάρα πολύ ευγενής, όπως γνωρίζετε, άνθρωπος, αλλά είναι απίστευτα επίμονος. Σ' όλες αυτές τις συναντήσεις δεν έχασα την ευκαιρία να υπογραμμίζω την αναγκαιότητα της επίλυσης των βασικών αυτών θεμάτων, στα οποία αναφέρθηκε και ο ίδιος ενωρίτερα.

Άκουσα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και στις προηγούμενες συναντήσεις και σήμερα την επισήμανση και την πρότασή σας, που αφορά την αναγκαιότητα συμμετοχής των εισαγγελικών λειτουργών σε διάφορες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές και αποδέχθηκα αυτό το αίτημα γιατί πράγματι η συμμετοχή

Η 12' ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ 2-12-2001

εισαγγελέων θα προλάβει, ρυθμίσεις και νομοσχέδια που αποδεικνύονται εκ των υστέρων ελλιπή, και χρειάζονται νέες παρεμβάσεις, νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, για να βελτιωθούν. Η συμμετοχή σε επιτροπές θα δώσει τη δυνατότητα να ακούγεται η επισημονική σας άποψη και ακριβώς να αποφεύγονται ακόμα και νομοθετικά ατοπήματα ίσως, που καμιά φορά συμβαίνουν, χωρίς να τα αντιλαμβανόμαστε.

Εθίγη επίσης το μέγα θέμα της ανάγκης διαρκούς επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργιών. Στόχος μας είναι η περαιτέρω βελτίωση της λειτουργίας του επιπέδου και της απόδοσης της Σχολής Δικαστών. Στόχος μας είναι και η «δια βίου εκπαίδευση» δικαστών και εισαγγελέων και γι' αυτό αξιοποιώντας την έως τώρα εμπειρία των επιμορφωτικών προγραμμάτων θα προχωρήσουμε την διεύρυνση και στη μεγαλύτερη συχνότητα πραγματοποίησης τέτοιου είδους προγραμμάτων, ώστε να υπάρχει συνεχής επιμόρφωση. Ενώ παράλληλα, φιλοδοξώ να βελτιώσω και το όλο σύστημα των μετεκπαιδεύσεων στο εξωτερικό των δικαστών και εισαγγελέων.

Αναμφίβολα ο χώρος της δικαιοσύνης χαρακτηρίζεται από τη δυναμική της αδιάκοπης κοινωνικής μετεξέλιξης. Πάντα θα υπάρχουν προβλήματα που θα αξιώνουν την επίλυση τους. Και βέβαια θα υπάρχει πάντα και το ερώτημα. Ο εισαγγελέας που βρίσκεται; Βρίσκεται πάνω από την κοινωνία; Βρίσκεται δίπλα και έξω από την κοινωνία; Πιστεύω ότι η απάντηση είναι απλή. Ο εισαγγελέας βρίσκεται, όπως όλοι μας. Και ο εισαγγελέας κινούμενος μέσα στην κοινωνία και κρίνει και κρίνεται, όπως όλοι μας.

Θα ήθελα πριν κλείσω με την αναφορά σ' ένα ειδικότερο θέμα με το οποίο έκλεισε και ο Πρόεδρος σας, να αναφερθώ επίσης στην αναγκαιότητα της υλοποίησης του μεγάλου προγράμματος κατασκευής νέων Σωφρονιστικών Καταστημάτων. Ο Ευάγγελος Γιαννόπουλος, θυμάμαι το 1997, είχε παρουσιάσει στο Υπουργικό Συμβούλιο ένα πλήρες και φιλόδοξο πρόγραμμα κατασκευής Σωφρονιστικών Καταστημάτων. Τότε εγώ συμμετείχα στο Υπουργικό Συμβούλιο με την ιδιότητα Υπουργού Μακεδονίας θράκης, Πρόεδρε.

Πράγματι είναι αναγκαιότητα ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και στο σωφρονιστικό σύστημα. Να το πω απλά πρέπει να κτίσουμε νέα Σωφρονιστικά Καταστήματα.

Το πρόγραμμα αυτό είχε το τελευταίο διάστημα μια απρόβλεπτη καθυστέρηση γιατί, ίσως θα το γνωρίζετε, μετά από προσφυγή υπήρξε η αναγκαιότητα με βάση απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας, εκπόνησης ενός ολοκληρωμένου, ειδικού χωροταξικού προγράμματος. Το πρόγραμμα αυτό έχει ολοκληρωθεί. Φρόντισα, ώστε τις εβδομάδες αυτές, να εξασφαλίσει τις υπογραφές των 9 συναρμοδίων Υπουργών και ήδη έχει την περασμένη εβδομάδα, την Παρασκευή, δημοσιευθεί.

Τί σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι όλες οι διαδικασίες, που αναγκαστικά επί περίπου 2 χρόνια τώρα, είχαν σταματήσει ή ανασταλεί, μπορούν πλέον να προχωρήσουμε στη δημοπράτηση κατασκευής μιας σειράς νέων Σωφρονιστικών Καταστημάτων.

Θα κλείσω κι εγώ με ένα θέμα οικονομικής διάστασης. Ο Πρόεδρος επεσήμανε την αναγκαιότητα της επίλυσης του συνταξιοδοτικού προβλήματός σας. Δε θα ήθελα σήμερα και από το βήμα αυτό και σε αυτή τη φάση της θητείας μου να διακινδυνεύσω εξαγγελίες. Άλλωστε για όσους με γνωρίζουν καλύτερα, θα γνωρίζουν ότι δεν αποτελεί ίδιο του χαρακτήρα μου το να προχωρώ σε εξαγγελίες, εάν δεν είμαι όχι 100% αλλά 1000% σίγουρος ότι αυτό που θα πω, θα πραγματοποιηθεί. Για το θέμα αυτό είχα επανειλημμένα την ενημέρωση από τον Πρόεδρο και τα μέλη της Ένωσης, όπως επίσης και από την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων και είχα την ευκαιρία να συζητήσω και με τους νέους στα οικονομικά Υπουργεία συναρμοδίους Υπουργούς.

Δεν θα ήθελα όμως, επαναλαμβάνω, να δώσω υπόσχεση, για να γίνω αρεστός εδώ για οποιοδήποτε θέμα και όχι μόνο για το συνδικαλιστικό και αργότερα, αν παρ' ελπίδα σκόνταφτα στις δυσχέρειες μια δημοσιονομικής συγκεκριμένης πραγματικότητας, τότε να δείχνω προς τους οικονομικούς συναδέλφους μου και να τους εμφανίζω αυτούς ως τους κακούς της υπόθεσης, σε αντίθεση με μένα που θα ήμουν ευχάριστος και άρα θα διεκδικούσα το ρόλο του καλού.

Θέλω, όπως είπα, για ό,τιδήποτε, για οποιοδήποτε αίτημά σας που έχει οικονομική διάσταση, αλλά και συγκεκριμένα για το συνταξιοδοτικό θέμα, που είναι πάρα πολύ σημαντικό, να έχουμε εξασφαλίσει προηγουμένως και τα αναγκαία μέσα από τη βεβαίωση της επίλυσης αυτών των θεμάτων και ειδικότερα αυτού του θέματος. Γνωρίζω τις δηλώσεις και τις διαβεβαιώσεις που είχαν γίνει και είχαν δοθεί από

τους προκατόχους μας και τον προκατόχό μου, τον κύριο Σταθόπουλο, που σίγουρα μετά από συνεννόηση με τους οικονομικούς Υπουργούς είχε διαβεβαιώσει ότι θα επιλυθεί το πρόβλημα, που είχαν δοθεί, αν δεν κάνω λάθος, και από τον προηγούμενο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στη Γενική σας Συνέλευση πριν από ένα περίπου χρόνο, στις 9 Δεκεμβρίου.

Σε σχέση με αυτό το θέμα σήμερα ένα μόνο μπορώ να σας πω και το λέω κατηγορηματικά. Επειδή αναγνωρίζω απόλυτα με τη μελέτη και του σχετικού φακέλου, αλλά και από την ενημέρωση που είχα, ότι το αίτημα αυτό είναι δίκαιο, σας διαβεβαιώνω ότι με ιδιαίτερη ένταση και επιμονή και εγώ, με εξοργιστική επιμονή, όπως κάνει και ο πρόεδρός σας, θα καταβάλω την προσπάθεια, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα. Βέβαια και γι' αυτό το λόγο είμαι και θα είμαι σε συνεχή επαφή με τους συναδέλφους μου αρμόδιους για τα οικονομικά Υπουργούς.

Με αυτές τις λίγες σκέψεις επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να ολοκληρώσω το σύντομο αυτό χαιρετισμό, να ευχηθώ κάθε επιτυχία στις εργασίες της Συνέλευσής σας και βέβαια δεν σας κρύβω, και δεν το λέω αυτό επειδή συνήθως έτσι κλείνουμε τις τοποθετήσεις μας, το εννοώ, θα περιμένω με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα συμπεράσματα και τα πορίσματα και τις απόψεις και τις προτάσεις στις οποίες θα καταλήξετε με την ολοκλήρωση των εργασιών της Γενικής σας Συνέλευσης.

Προσδοκώ σε στενή συνεργασία και αποδοτική συνεργασία με όλους σας. Σας ευχαριστώ.

Χαιρετισμός του Προέδρου του Αρείου Πάγου κ. Στέφανου Μαθθία

Κύριε Υπουργέ, Κύριοι Εκπρόσωποι των Κομμάτων, Κυρίες και Κύριοι,

Αγαπητοί συνάδελφοι,
Ευχαριστώ το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων γιατί και φέτος με κάλεσε στην ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του αδελφού κλάδου, και μου έδωσε έτσι την ευκαιρία να σας απευθύνω τον καθιερωμένο χαιρετισμό, που έχει σήμερα και χαρακτήρα χαιρετισμού. Θα προσθέσω μερικές σκέψεις.

Η Ελληνική Δικαιοσύνη πρέπει να καταστεί πιο αποτελεσματική στην προστασία της έννομης τάξης και της ασφάλειας των ιδιωτικών συναλλαγών, χάριν της οικονομικής προόδου. Παράλληλα οφείλει να διασφαλίζει τα ανθρωπίνια δικαιώματα, όπως αυτά προβλέπονται στο Σύνταγμά μας και στην Ε.Σ.Δ.Α.

Για να πετύχει στους στόχους αυτούς πρέπει η Ελληνική Δικαιοσύνη να παύσει να κηδεμονεύεται από τη Διοίκηση όσον αφορά τα εσωτερικά της (στο προσωπικό status των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και στην άσκηση του δικαιοδοτικού έργου τους).

Οι επεμβάσεις (λόγω ή έργω) σε προσωπικό ή σε θεσμικό επίπεδο, συντηρούν μια κατάσταση που ούτε με το Σύνταγμα συνάδει ούτε στην πρόοδο συντελεί. Ειδικότερα: α) να παύσουν οι ευκαιριακές νομοθετικές ρυθμίσεις που διαταράσσουν τη συγκρότηση και το έργο των θεσμικών οργάνων αυτοδιοίκησης της Δικαιοσύνης (Α.Δ.Σ., Επιθεώρησης, Πειθαρχικών Συμβουλίων, διεύθυνσης των δικαστηρίων). γ) Να παύσει η μονόπλευρη και συνήθως κομματική κριτική που εκλαμβάνεται (και όχι αδικώς) ως απόπειρα διασυρμού ή εκφοβισμού. Η τακτική αυτή υπονομεύει τους θεσμούς, άρα τελικά δεν συμφέρει κανέναν, γ) Να ζητείται η γνώμη των θεσμικών οργάνων της Δικαιοσύνης (ιδίως της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου) για τα ζητήματα που αφορούν την κατάσταση των δικαστηρίων και τις διαδικασίες που αυτά εφαρμόζουν. Η γνώμη αυτή είναι χρήσιμη και, οσάκις ζητείται, συντελεί στην ορθότητα των επιλεγόμενων, από την αρμόδια Κυβέρνηση, λύσεων, δ) Να δοθούν στη Δικαιοσύνη τα μέσα να εκπληρώνει αποτελεσματικά την αποστολή της (γραμματειακό προσωπικό, κτιριακή και τεχνολογική υποδομή), καθώς και κονδύλια για την αντιμετώπιση των τρεχουσών (ελαστικών) αναγκών της, με διατάκτες δικαστικά όργανα, ώστε να μην αναγκάζονται οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί να προστρέχουν για τέτοιες ανάγκες στη Διοίκηση, καθεστώς που εξακολουθεί να ισχύει μόνο στη Χώρα μας.

Φυσικά πρέπει κι εμείς να δείξουμε μεγαλύτερη υπευθυνότητα. Τα θεσμικά όργανα πρέπει να αρνούνται κάθε ιδιαίτερη ή προσωπική μεταχείριση και να χρησιμοποιούν πάντα με συνέπεια και αυστηρότητα κριτήρια αντικειμενικά και διαφανή, καθαρώς αξιοκρατικά.

Έχω την πεποίθηση ότι, αν καταπολεμήσουμε κάποιες κακές συνήθειες και αφοσιωθούμε απαρεικκίτως στη νομιμότητα, με επιμέλεια και ευθύνη, θα βελτιώσουμε τους ρυθμούς και την ποιότητα της Δικαιοσύνης στη Χώρα μας.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Χαιρετισμός του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Διονυσίου Κατσιρέα

Είμαι ευτυχής γιατί μπορώ να απευθύνω σήμερα προς όλους τους Έλληνες εισαγγελικούς λειτουργούς έναν εγκάρδιο φιλικό και συναδελφικό χαιρετισμό. Ένα χαιρετισμό που έχει την πρωτοτυπία να είναι ο πρώτος αλλά και ο τελευταίος. Ο πρώτος, γιατί μόλις τον παρελθόντα Ιούλιο ενδόθηκα την εισαγγελική τήβεννο, και ο τελευταίος, γιατί τον προσεχή Ιούνιο αποχωρώ από την υπηρεσία. Έρχεται όμως ακόμη ο χαιρετισμός μου αυτός σε μια χρονική στιγμή, κατά την οποία μια εποχή βραδείας ιστορικής εξέλιξης φθάνει στο τέρμα της, και συγχρόνως αδιάψευστοι οιωνοί προαναγγέλουν την έλευση νέων καιρών, με ραγδαίες ανατροπές και με θολές και αβέβαιες επιδιώξεις. Σ' αυτό το ομιχλώδες τοπίο του μέλλοντος σκιαγραφούνται εν πρώτοις ραγδαίες μεταβολές στις διεθνείς σχέσεις, που θα έχουν την τάση να κατακρημνίσουν εντελώς το πάντοτε εύθραστο και ετοιμόρροπο οικοδόμημα του διεθνούς δικαίου. Διαφαίνεται ακόμη ο κίνδυνος, να θελήσουν κάποιο ισχυρό να υποσκάψουν αργά και συστηματικά τις ατομικές ελευθερίες και να υποβαθμίσουν μέχρι μηδενισμού τα κοινωνικά δικαιώματα. Εξάλλου στον τομέα της βιολογίας και της γενετικής κάνουν συνεχώς την εμφάνισή τους πρωτόγνωρα προβλήματα, για τα οποία δεν υπάρχουν έτοιμες λύσεις. Σ' αυτό το καινοφανές περιβάλλον ο έντιμος νομικός, και ιδιαίτερος ο αλλεργικός έναντι της ατομικής και κοινωνικής αδικίας εισαγγελικός λειτουργός, φυσικό είναι να αισθάνεται αμηχανία και να διερωτάται αν υπάρχει κάποιο σταθερό σημείο προσανατολισμού. Νομίζω ότι δεν πρέπει κανείς να αποθαρρύνεται. Πιστεύω ότι η ανθρωπότητα, όταν φθάσει στο χείλος του κρεμαστού θα οπισθοχωρήσει, και δεν θα θελήσει να καταστρέψει ό,τι διεργασίες αιώνων κατόρθωσαν να δημιουργήσουν. Και ο εισαγγελικός λειτουργός στη μοναχική πορεία του δεν θα κινείται τώρα χωρίς αστρολάβο και πυξίδα. Οι αρχές που θέρμαναν τις καρδιές των ταπεινών και καταφρονεμένων, οι αρχές που αποκρυστάλλωθηκαν σε συντάγματα και οικονομικές διακηρύξεις θα είναι πάντοτε οδηγός που δεν θα το επιτρέψει, να κατευθύνει σε αδιέξοδα και να πλανηθεί σε άγονες και έρημες εκτάσεις. Αρκεί να μη λησμονεί, ότι ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου από την πολιτεία αποτελεί υπέρτατη αρχή, που πρέπει συνεχώς να ζωογονείται με έμπρακτες εφαρμογές και όχι να υποβαθμίζεται εντέχνως και δολίως και ότι το δικαίωμα για ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας δεν κατοχυρώνεται με απεριόριστη φυσική ελευθερία, αλλά εξασφαλίζει ένα δικαίωμα μόνο μέσα στα όρια που διαγράφονται από τα δικαιώματα των άλλων, από τη συνταγματική τάξη και από τον ηθικό νόμο.

Από τη μακρόχρονη δικαστική μου πείρα και από την υπερδιετή θητεία μου στην επιθεώρηση των δικαστηρίων και εισαγγελέων είμαι σε θέση να γνωρίζω, ότι στους κόλπους του εισαγγελικού σώματος, και ιδίως μεταξύ των νέων εισαγγελικών λειτουργών, υπάρχουν πρόσωπα με εξαιρετα ηθικά και πνευματικά προσόντα, που θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν νικηφόρα τις προκλήσεις των νέων καιρών. Όμως στην ελληνική ποινική δικαιοσύνη έχει ήδη δοθεί το σήμα κινδύνου. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειες δικαστών και εισαγγελέων ο αριθμός και το είδος των προς ανάκριση και εκδίκαση υποθέσεων καθιστά αδύνατη τη διεκπεραίωσή τους μέσα σε εύλογο χρόνο, αν δε συνεχιστεί η ίδια κατάσταση οι σοβαρές υποθέσεις θα εκδικάζονται μετ' ου πολύ σε πρώτο βαθμό λίγους μήνες πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου της παραγραφής. Ήδη σε μερικές εισαγγελίες γίνεται προσδιορισμός υποθέσεων μετά πέντε έτη. Αυτό όμως δεν είναι πλέον απονομή δικαιοσύνης! Μετά πάροδο τόσο χρόνου το πρόσωπο που δικάζεται δεν είναι εκείνο ακριβώς που εγκλημάτησε. Και αν ακόμη,

Η ΙΖ' ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ 2-12-2001

πράγμα αμφίβολο καταστεί δυνατή η έκδοση ορθής αποφάσεως, ικανοποιείται μεν το καντιανό αίτημα της δικαιοσύνης, η κοινωνία όμως αντιπαρέχεται με εύλογη αδιαφορία τον κολασμό ενός εγκλήματος που έχει πια λησμονηθεί. Οι λόγοι για τους οποίους οδηγήθηκαν σε αυτή τη θλιβερή κατάσταση είναι γνωστοί, πρώτος δε μεταξύ αυτών είναι η σταθερή τάση της νομοθεσίας να αυξάνει, αντί να περιορίζει τον αριθμό των δικών. Τα μέσα θεραπείας του κακού είναι επίσης γνωστά: αποποινικοποίηση παραβάσεων για τις οποίες αρκούν άλλες κυρώσεις, ριζική μεταβολή της ανακρίσεως, δραστηκότετος περιορισμός των αναβολών των δικών, κατάργηση των ένδικων μέσων κατά των βουλευμάτων, δραστηκότετος περιορισμός των άλλων ένδικων μέσων, ενδεχομένως επέκταση των αρμοδιοτήτων των ιδιαίτερων ποινικών τμημάτων στα μεγάλα δικαστήρια κ.λ.π. Δεν υπάρχει πάντως περιθώριο εφησυχασμού. Με λελογισμένη σπουδή και με ευρύτατη συμμετοχή στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές των πλέον έμπειρων και ικανών στελεχών του δικαστικού και εισαγγελικού σώματος πρέπει να ληφθούν τα μέτρα εκείνα, που θα επιτρέψουν να προχωρεί σωστά και απρόσκοπτα η απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.

Βεβαίως τα προβλήματα της ποινικής δικαιοσύνης δεν εξαντλούνται σε όσα προανέφερα. Και τα προβλήματα της υπηρεσιακής καταστάσεως των εισαγγελικών λειτουργών, τα οποία παρέλειψα, δεν είναι τα λιγότερο σημαντικά. Ελπίζω ότι ακολούθως θα τεθούν και αυτά προς συζήτηση και θα προβληθούν με τον προσήκοντα τρόπο. Περαιτώνοντας δε το λόγο μου θέλω να εκφράσω και πάλι την ειλικρινή χαρά μου γιατί βρίσκομαι μεταξύ των συναδέλφων μου, να τους διαβεβαιώσω ότι θα έχουν πάντα την απεριόριστη συ-

μπάραστασή μου σε κάθε πρόβλημά τους και σε κάθε άδικη εναντίον τους επίθεση, όταν εκπληρώνουν, ευσυνειδήτως τα καθήκοντά τους, και να τους ευχηθώ υγεία και κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Διονύσιος Κατσιρέας
Εισαγγελεύς του Αρείου Πάγου

Το ψήφισμα

Αθήνα, 2-12-2001

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η ΙΖ' Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ενώσεως Εισαγγελέων που συνήλθε στην Αθήνα, στις 2-12-2001:

Α) Διακηρύσσει ότι οι Έλληνες Εισαγγελείς απαιτούν την ουσιαστική αναβάθμιση του Εισαγγελικού κλάδου με την λήψη μέτρων για την βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των Εισαγγελιών της χώρας, την αύξηση των οργανικών θέσεων, την αποποινικοποίηση των ήσσονος σημασίας παραβάσεων, την μηχανοργάνωση των υπηρεσιών και την χορήγηση ηλεκτρονικών υπολογιστών σε όλους τους Εισαγγελείς.

Β) Εκτιμά ότι η αποτελεσματική και ταχεία απονομή της ποινικής δικαιοσύνης συνδέεται οπωσδήποτε με την αναβάθμιση τους Εισαγγελικού κλάδου αλλά και την τροποποίηση και κατάργηση δικονομικών διατάξεως παρελκυστικών της εξέλιξης της ποινικής διαδικασίας.

Γ) Καταδικάζει την εκδηλωθείσα τελευταίως κατ' εξακολούθηση ανεπίτρεπτη παρέμβαση φορέων της εκτελεστικής εξουσίας στο έργο των Εισαγγελέων με την μορφή λεκτικών επιθέσεων και απαξιωτικών χαρακτηρισμών.

Δ) Απαιτεί την έκδοση της σχετικής Υπουργικής Απόφασεως για την ίδρυση και λειτουργία της Δικαστικής Αστυνομίας.

Ε) Αξιώνει την άμεση ικανοποίηση του δικαίου αιτή-

ματος των Δικαστικών Λειτουργών να συμπεριληφθεί στις συντάξιμες αποδοχές το ποσόν της πάγιας αποζημίωσης του άρθρου 6 του Ν. 2521/97 και να επιλυθεί έτσι το συνταξιοδοτικό πρόβλημα των Δικαστικών Λειτουργών εντός του τρέχοντος έτους.

ΣΤ) Απαιτεί την αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου της δικηγορικής προϋπηρεσίας.

Ζ) Απαιτεί τη συμμετοχή των Εισαγγελέων στα όργανα διοικήσεως και τα σπουδαστικά προγράμματα της Εθνικής Σχολής Δικαστών, καθώς και σε όλες εν γένει τις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές στα την κατάρτιση σχεδίων νόμων με ποινικές διατάξεις.

Η) Εξουσιοδοτεί το Δ.Σ. να καλέσει τους συναδέλφους να λάβουν μέρος στην προγραμματισθείσα για την 11-12-2001 κινητοποίηση των Δικαστικών Λειτουργών για την επίλυση των χρόνιων προβλημάτων τους.

Θ) Διακηρύσσει ότι οι Έλληνες Εισαγγελείς θα εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους με υψηλό αίσθημα ευθύνης και συνείδηση της αποστολής των ως ανεξάρτητοι Δικαστικοί Λειτουργοί.

Ο κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Συγκίνηση προκάλεσε στην Τακτική Γενική Συνέλευση της 2-12-2001 η ομιλία του Ευάγγελου Γιαννόπουλου, βουλευτή και εκπροσώπου του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Οι Εισαγγελείς δεν ξεχνούν τις άοκνες προσπάθειές του κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Υπουργείο Δικαιοσύνης για τη θέσπιση και ψήφιση του Ειδικού Μισθολογίου των Δικαστικών Λειτουργών, για την αναμόρφωση του σωφρονιστικού συστήματος και για τον εκσυγχρονισμό πλείστων όσων διατάξεων ουσιαστικού και δικονομικού χαρακτήρα.

Άστοχες ρυθμίσεις στο νέο τελωνειακό κώδικα

από τη σελ. 1

Επαναλαμβάνεται ουσιαστικά η ρύθμιση του άρθρου 122 παρ. 4 του Τελωνειακού Κώδικα, όμως από προφανή παραδρομή, ενώ η παλαιά διάταξη προέβλεπε ότι οι παραπάνω ενέργειες του Εισαγγελέα έχουν ως προϋπόθεση «...την παραδοχή της προσφυγής», στη νέα ρύθμιση αναφέρεται ότι οι ενέργειες αυτές γίνονται «όταν ο Εισαγγελέας πάρει την προσφυγή». Από την γραμματική αυτή διατύπωση δίδεται η εντύπωση ότι ο Εισαγγελέας Εφετών στερείται της δυνατότητας να δεχθεί η απορρίψει την προσφυγή και ότι οι μόνες ενέργειες που μπορεί να κάνει μόλις αυτή περιέλθει στα χέρια του είναι η συμπλήρωση της ανάκρισης ή εισαγωγή της υπόθεσης στο Συμβούλιο.

Γ) Η παρ. 5 του άρθρου 172 προβλέπει ότι «το Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση δύναται να προβάλλει τις απαιτήσεις του για αποζημίωση, παριστάμενο ως πολιτικώς ενάγων, και το πρώτον επί ακροατηρίου διά των νομίμων εκπροσώπων του ή διά του Εισαγγελέα που του ανατέθηκε με ειδική εντολή του Υπουργού των Οικονομικών. Η ρύθμιση αποτελεί επανάληψη της διάταξης του άρθρου 122 παρ. 6 του Τελωνειακού Κώδικα, όπως τροπ. με το άρθρο 7 παρ. 2 του Α.Ν. 1514/1950, με προσθήκη και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόκειται για ρύθμιση που

παραβλέπει ή αδυνατεί να προσεγγίσει τον θεσμικό ρόλο του Εισαγγελέα στην ποινική δίκη, ειδικά μετά το Σύνταγμα του 1975. Ο Εισαγγελέας δεν είναι διάδικος αλλά δικαστικός λειτουργός και δεν αντιπροσωπεύει στην ποινική δίκη κανένα Υπουργείο, ούτε δέχεται εντολές από κανέναν Υπουργό. Αυτός άλλωστε είναι ο λόγος που στην πραγματικότητα η παλαιά αυτή ρύθμιση είχε περιέλθει σε αχρησία και γι' αυτό το λόγο αδυνατούμε να αντιληφθούμε την επανάληψή της σε ένα σύγχρονο νομοθέτημα.

Δ) Η παρ. 6 του άρθρου 172 προβλέπει ότι «εάν συρρέουν άλλα αδικήματα σε βαθμό κακουργήματος, δεν εφαρμόζονται οι περί συναφείας ορισμοί της Ποινικής Δικονομίας, αλλά το πλημμελημα της λαθρεμπορίας χωρίζεται και εισάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου». Πρόκειται για ρύθμιση που απειλεί να δυναμιτίσει την ποινική αντιμετώπιση των σχετικών υποθέσεων, αν δεν καταργηθεί αμέσως. Στις περισσότερες περιπτώσεις η λαθρεμπορία συρρέει με πλαστογραφίες ή ψευδείς βεβαιώσεις κακουργηματικού χαρακτήρα. Η ρύθμιση θα διπλασιάζει ουσιαστικά τις υποθέσεις αυτές που θα διαχωρίζονται διαδικαστικά, με προφανή τον κίνδυνο αντιφατικών αποφάσεων, ενώ οι μάρτυρες θα πρέπει να εξετάζονται σε διαφορετικά δικαστήρια. Αυτό που ίσως είναι

το πλέον αρνητικό είναι το γεγονός ότι η παραπάνω ρύθμιση ως δικονομική και σύμφωνα με το άρθρο 178 παρ. 1 του νέου Κώδικα, καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις. Όμως ήδη στα Τριμελή Εφετεία Κακουργημάτων της Χώρας εκκρεμεί μεγάλος αριθμός υποθέσεων στις οποίες η λαθρεμπορία συρρέει με κακουργήματα. Με βάση τη νέα ρύθμιση τα Δικαστήρια θα κληθούν αναριμώδια για την εκδίκαση της λαθρεμπορίας, θα διαχωρίσουν την υπόθεση και θα παραπέμψουν τους κατηγορουμένους στα Τριμελή Πλημμελειοδικεία, με την έκδοση αντιγράφων δικογραφιών που σε πολλές περιπτώσεις είναι εξαιρετικά ογκώδεις. Κατά την εκτίμησή μας, αν αυτό γίνει με την παραμονή σε ισχύ της νέας ρύθμισης, είναι απολύτως βέβαιον ότι οι περισσότερες εκκρεμείς υποθέσεις για λαθρεμπορία θα υποκύψουν σε παραγραφή.

Τις επισημάνσεις αυτές αισθανθήκαμε την ανάγκη να θέσουμε υπόψη σας Κύριε Υπουργέ προκειμένου με την παρέμβασή σας να αποτραπούν οι παραπάνω αρνητικές συνέπειες.

Με εξαιρετική τιμή
Για το Δ.Σ.
της Ένωσεως Εισαγγελέων
Ο Πρόεδρος
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΡΚΗΣ
Εισαγγελέας Εφετών
Ο Γεν. Γραμματέας
ΣΠΥΡΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΤΗΣ
Εισαγγελέας Πρωτοδικών

Η υλοποίηση της από 5-10-2001 αποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου

από τη σελ. 1

αίων της πολιτείας και της μη ανάμειξης παραγόντων της κυβερνήσεως στο έργο των Εισαγγελέων υπό το πρόσχημα της ποινικοποίησης δήθεν της πολιτικής ζωής του τόπου. Επικολούθησε δήλωση του κ. Κωνσταντόπουλου προς τα Μ.Μ.Ε.

Την ίδια μέρα (17-10-2001) ο Πρόεδρος και ο Γεν. Γραμματέας της Ενώσεώς μας συναντήθηκαν με τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Ορέστη Κοθοζώφ στα γραφεία του κόμματος στον Περισσό. Συζητήθηκε και εδώ το ζήτημα των προσωπικών επιθέσεων τις οποίες εκπρόσωποι του Κ.Κ.Ε. ανενδοιάστως καταδίκασαν και διαβεβαίωσαν ότι η θέση του κόμματος είναι πως οι Εισαγγελείς πρέπει να λειτουργούν χωρίς παρεμβάσεις στο έργο τους από την εκτελεστική εξουσία.

Συνάντηση με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Στις 18-10-2001 πραγματοποιήθηκε στη Βουλή συνάντηση του Προέδρου και του Γεν. Γραμματέα της ΕΝΩΣΕΩΣ με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων κ. Απόστολο Κακλαμάνη. Στη σχετική συζήτηση που διήρκεσε περί τη μία ώρα παρατέθηκαν οι απόψεις της ΕΝΩΣΕΩΣ σχετικά με τις παρεμβάσεις παραγόντων της εκτελεστικής εξουσίας στο έργο των Εισαγγελέων, που τελευταίως έλαβαν τη μορφή λεκτικών επιθέσεων. Ο κ. Πρόεδρος της Βουλής άκουσε με προσοχή τις απόψεις μας και έδειξε

να κατανοεί το μέγα ζήτημα που ανέκυψε εξ αιτίας των παρεμβάσεων αυτών, που προσβάλλουν προδήλως τη θεμελιώδη αρχή της διακρίσεως των εξουσιών, ευλόγως δε δημιουργούν στους πολίτες γενική αίσθηση απογοήτευσης και απαισιοδοξίας εν σχέσει με την αποτελεσματική λειτουργία της Εισαγγελικής αρχής. Ο κ. Πρόεδρος εξέφρασε την απόλυτη εμπιστοσύνη και εκτίμηση του στους Έλληνες Εισαγγελείς και το έργο τους.

Συνάντηση με τον Αρχηγό του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης

Στις 21-10-2001 πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Προέδρου και του Γεν. Γραμματέα της ΕΝΩΣΕΩΣ με τον Πρόεδρο του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή. Παρόντες κατά την συνάντηση αυτή που έλαβε χώρα στα γραφεία του κόμματος στην οδό Ρηγίλης, ήταν και οι βουλευτές κ.κ. Προκόπης Παυλιόπουλος, Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, Βύρων Πολύδωρας και Νικόλαος Κατσαρός. Συζητήθηκαν εκτενώς τα ζητήματα που απασχολούν τον Εισαγγελικό Κλάδο κυρίως δε το ζήτημα των λεκτικών επιθέσεων κατά Εισαγγελέων εξ αφορμής της ασκήσεως των καθηκόντων τους. Ο κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής χαρακτήρισε ως απαράδεκτες τις επιθέσεις και υποσχέθηκε ότι η Νέα Δημοκρατία θα εργασθεί για να εκλείψει το θλιβερό αυτό φαινόμενο που τείνει να συστηματοποιηθεί.

Ο συμβολισμός της απέριττης φάτνης

Γέννηση του Ιησού τοποθετούμενη στο Οικουμενικό χρονολογικό της διάγραμμα που της ανήκει, προσλαμβάνει τις ασύλληπτες για την ανθρώπινη διάνοια κοσμογονικές διαστάσεις της. Σ' αυτό το γεγονός της ενανθρώπισης του Χριστού, οριοθετείται η απάλειψη των απάνθρωπων ηθικών αντιλήψεων της μέχρι τότε εποχής, ενώ η μέτρηση του χρόνου ακινητοποιείται για να εγκαινιασθεί μια νέα ρύθμιση που καταγράφει εφεξής την ανθρώπινη ηθική πορεία.

Είχαν προηγηθεί αιώνες προϋούσης ηθικής παρακμής. Η βία, η ειδωλολατρία, ο άκρατος υλισμός, η λατρεία των αισθήσεων και η κραιπάλη των σωματικών απολαύσεων, ήταν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κόσμου, που προηγήθηκε. Παράνομες αντιλήψεις διέστρεφαν την έμφυτη θρησκευτική συνείδηση. Λαοί ολόκληροι υπεβάλλοντο εκβιαστικά στην υποχρέωση της λατρείας κακόμορφων ξοάνων που παρίσταναν τις Περούκες και Αιγυπτιακές θεότητες. Οι δυνάμεις της φύσης, αλλά και τα ζώα εθεοποιούντο. Αυτοκράτορες και ηγεμόνες ανακηρύσσοντο και ελατρεύοντο και μετά θάνατον σα θεοί. Μόνο στην αρχαία Ρώμη ο αριθμός των θεών ανέρχονταν σε τριάντα χιλιάδες. Η αλύτρωτη δουλεία και η εξευτελιστική υποτίμηση της γυναίκας αποτελούσε καθεστώς και μάλιστα τέτοιας έκτασης, ώστε το μεγαλύτερο τμήμα των κατοίκων της οικουμένης ήταν τα θύματα των αγάλινωτων ανθρώπινων εγωισμών. Η άκρατη υλόφρων αντίληψη βρήκε την αποθέωσή της στο μεγαλύτερο δείγμα της ανθρώπινης ματαιοδοξίας. Στις Αιγυπτιακές πυραμίδες αλλά και στο ηθικό δύσομο τέλμα των Ρωμαϊκών οργάνων, και στην εκ θεμελίων καταστροφή ολόκληρων πόλεων και πολιτισμών. Ο ιππόδρομος των μελλοθάνατων μονομάχων, όπου η αγωνία της κτηνώδους καταστροφής της ανθρώπινης ζωής, αποτελούσε το απολαυστικότερο ηδονιστικό θέαμα, κορυφώνει τη ζωώδη υλική δίψα με το αίμα και το θάνατο. Ηθικοί δεοντολογικοί κανόνες, καθιερωμένοι με την άσκηση, το παράδειγμα και τη μακροχρόνια παραδοχή, ανήκαν σε άγνωστο χώρο. Κανένα μεταφυσικό ερώτημα δεν απασχολούσε την ανθρώπινη σκέψη. Ο θάνατος αντιμετωπιζόταν με το δέος που προκαλεί στον ά-

πληστο, ένοχο και διεστραμμένο άνθρωπο, η βιολογική του εξαφάνιση και όχι με το θάρος και την ηρεμία εκείνου του ατόμου που εκπλήρωσε το χρέος του στη ζωή.

Για χιλιάδες χρόνια οι άνθρωποι υποτάσσονταν στην παντοδυναμία των ενστικτών κάτω από τα οποία παράμενε ασάλευτος ο ναρκωμένος ψυχισμός. Σ' ελάχιστη από κεί και πέρα απόσταση βρισκόταν η τέλεια εκμηδένιση του εσωτερικού κόσμου, η αφάνεια της ψυχής. Και ενώ η καρδιά με τον αυθορμητισμό της προηγείται του πνεύματος που χρειάζεται επεξεργασία για ν' αναπτυχθεί, εδώ συνέβαινε ακριβώς το αντίθετο. Οι θαυμάσιες Ελληνικές φιλοσοφικές θεωρήσεις που έδωκαν α-

πίζουν τα παγκοσμίως δρώμενα με τη γνώση και την ηρεμία εκείνων που δε μπορούν να επηρεαστούν τις εξελίξεις. Κατά τον Κικέρωνα που απορούσε, διεσώζετο στο μαντείο χορημός του απεραϊνέτο «Ήξει δ' αγνός Άπας πάσης γής σκήπτρα κρατήσεων εις αιώνας πάντας» (Κικέρων περί μαντείας, βιβλ. Β' κεφ. 54-Δ.Ν. Γουδή: Το Μαντείο των Δελφών, Αθήνα 1937, σελ 27-31), ενώ είναι πασίγνωστος ο τελευταίος χρησμός που δόθηκε στον Ιουλιανό τον Παραβάτη μετά την εδραίωση της Χριστιανικής πίστης. «...Μηρέτι Φοίβος καλύβην έχει... ου παγά λαλέουσα... απέσβετο το λάλον ύδωρ». Είχε προ πολλού σημάει το τέλος μιας εποχής. Η επιστροφή στο παρελθόν ή-

πής την αυταπάτηση και τον πόνο, ιδιότητες που προσιδιάζουν μόνο στον άνθρωπο.

Ήταν Θείας έμπνευσης η διδασκαλία Του. Γι' αυτό και τη μεγάλη αυτή νύχτα οι ουράνιοι θόλοι διεκήρυξαν το μέγα γεγονός που έκανε να θορυβηθούν και να αισθανθούν το θεϊκό μήνυμα οι διαστημικοί επιστήμονες της εποχής, οι οραματιστές της Ανατολής, που βρίσκονταν στο υψηλότερο σημείο επιστημονικής αναζήτησης και να προσέλθουν να καταθέσουν τη σοφία τους στα πόδια του γεννηθέντος Χριστού, μαζί με τα αναγνωριστικά σύμβολα του βασιλεία, του αρχιερέα και του ανθρώπου. Τα ουράνια αυτά φαινόμενα και το σπήλαιο με τη φάτνη υπογραμμίζουν τη Θεία και ανθρώπινη υπόσταση. Δεν θα μπορούσε να συμβανθεί συμβολικότερα η έναρξη μιας νέας εποχής. Άσημος τόπος, ταπεινή φάτνη, χειμωνιάτικη νύχτα, άλογα ζώα, αγνοί ποιμένες και απλοϊκοί άνθρωποι, διέγραφαν τον περιγύρο όπου συντελείτο το μέγα γεγονός. Αλλά και υπερκόσμια μηνύματα που αναγνωρίστηκαν από τους επιστήμονες της εποχής που έσπευσαν προσκυνητές της Θεότητας, προστά στην οποία ανακαλύφθηκαν, υπέκυσαν και παράδωσαν τη σοφία τους.

Αυτή η ενσυνείδητη αποδοχή της υπέροχης διδασχής, αποτελεί χρέος κάθε ανθρώπου, αφού σκοπός της ζωής του είναι η ηθική του ολοκλήρωση. Η απουσία παρόμοιου στόχου οδηγεί στον εκπεσμό και τα ηθικά ολισθήματα αποτελούν χιονοστιβάδα που συνεπάγεται την ηθική του κατακρήμνιση. Η προσπάθεια απόκτησης υλικών αγαθών πρέπει ν' αποτελεί το μέσο και όχι το σκοπό της ζωής. Σκοπός, η ηθική τελειότητα. Η ύλη πάντοτε αντιπροσώπευε τη δύναμη. Δεν θα πρέπει όμως να διαφεύγει της προσοχής κανενός ότι αυτή μετασηματίζεται σε δύναμη μόνο με την παρεμβολή του θεόπνευστου ανθρώπινου πνεύματος, που υπέρκειται αυτής κατά τρόπο αυταπόδεικτο ή ακόμα και εξ ορισμού. Για να τίθεται όμως στην υπηρεσία του εξανθρωπισμού, της προόδου και της ευημερίας της ανθρωπότητας.

Στο σύγχρονο κόσμο της αγωνίας εκπέμπονται σήμερα επίκαιρα μηνύματα αγάπης, ειρήνης και ανθρώπινης καλοσύνης απ' την απέριτη φάτνη της Βηθλεέμ.

Του αειμνήστου ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΚΑΝΤΖΟΥ, Εισαγγελέως Εφετών (Ευγενική προσφορά της κ. ΔΙΩΝΗΣ ΣΤ. ΣΚΑΝΤΖΟΥ)

πάντηση με καταπλήσσοσα ευθυκρισία σ' όλα σχεδόν τα προβλήματα που έθετε η ζωή, δεν κατόρθωσαν – να επιλύσουν το ηθικό πρόβλημα. Και τούτο γιατί το κεφαλαιώδες αυτό ζήτημα είναι άρρηκτα συνυφασμένο με τις μεταφυσικές αγωνίες τις οποίες όχι μόνο δεν μπόρεσε να πλησιάσει η Ελληνική φιλοσοφία, αλλά κι εκείνος που με την προδρομική του εμφάνιση θέλησε να τις ψάψει, βρήκε τον οικτρό με το κώνειο θάνατο, επειδή θεωρήθηκε ότι εισήγαγε απαράδεκτους, για την κατεστημένη ηθική τάξη, νεωτερισμούς.

Ήταν φανερό ότι μόνο μια σαρωτική υπερκόσμια δύναμη μπορούσε να θέσει τέρμα στον ηθικό εκτραχηλισμό πέρα απ' τον οποίο βρισκόταν ο αφανισμός του ανθρώπινου είδους. Κι αυτή τη λύτρωση την ανέμεινε ολόκληρη η ανθρωπότητα. Την περίμεναν έντρομοι οι Ρωμαίοι, με υπερηφάνεια ο περιούσιος Ιουδαϊκός λαός, αφού απ' τα σπλάχνα του θα προέρχονταν. Την καρτετούσε όμως με αγωνία και η μυστηριώδης Ανατολή με τους σοφούς αστρολόγους και τους οραματιστές της, αλλά και οι ιερείς του Απόλλωνα και οι Σίβυλλες του μαντείου των Δελφών, με στοϊκότητα όμως αυτοί, γιατί δεν πέφτει να παροράται, ειδικώς για την τελευταία αυτή περίπτωση, ότι οι Δελφοί αποτελούσαν τον εξώστη της οικουμένης απ' όπου κατοπτρεύοντο τα πάντα. Η φιλοσοφική συγκρότηση του ιερατείου τους έκανε ν' αντιμετω-

ταν αδύνατη γι' αυτό και το μαντείο διαλύθηκε. Δεν είχε πλέον προορισμό.

Το σημάδι του τέλους δόθηκε μια χειμωνιάτικη παγερή νύχτα, σ' ένα σπήλαιο της Βηθλεέμ, όπου επατετέθη ο Θεάνθρωπος μεταξύ των άκακων και αφελών ζώων για να μοιρασθεί τη θαλπωρή που του αφνήθηκαν οι άνθρωποι. Η επιλογή του χρόνου και του τόπου της ενσάρκωσης ήταν μοναδική. Ο χρόνος συμβόλιζε την παγερότητα της υποδοχής από μέρους των ανθρώπων και ο χώρος τη ρυπαρότητα του κοινωνικού περιγύρου όπου γεννήθηκε, για ν' αρχίσει απ' εκεί και μέσα απ' αυτή την ηθική κάθαρση, με την οποία θεόθεν είχε χρωθεί. Η προστασία των αδικημένων, των ασθενών και των καταφρονεμένων απ' εκεί έπρεπε να εκπορευθεί. Για τον αναμορφωτή ενός κόσμου που βρισκόταν στο έσχατο σημείο παρακμής και που είχε υπάξει αφετηρία διαφορική. Τσοούτο μάλλον καθόσον τον πυρήνα της διδασκαλίας του αποτελούσε η διακήρυξη της ταπεινοφροσύνης, την οποίαν επεδίωκε έμπρακτα με το παράδειγμά Του, όπως με τις ίδιες έμπρακτες εκδηλώσεις περιέβαλε και όλα τα συναφή στοιχεία της διδασκαλίας Του, που ήταν απλά. Αγάπη, σιγνήμη, έλεος, δικαιοσύνη, θυσία. Κι εδώ βρίσκεται το μεγάλο μυστήριο και το απρόσιτο μεγαλείο. Η ανατροπή μιας κατεστημένης βορβορώδους ηθικής τάξης σε παγκόσμια κλίμακα, επεδιώχθη και επετεύχθη με μοχλούς ανατρο-

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Χριστουγεννιάτικα Διηγήματα και η μορφή

Του αειμνήστου ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΚΑΝΤΖΟΥ, Εισαγγελέως Εφετών

Σπνευματικό άρωμα σπάνιας εορταστικής ευφροσύνης σκορπίζει, τις μεγάλες τούτες μέρες της Χριστιανιστικής, η ανεπαλάμπτη Χριστουγεννιάτικη διηγηματογραφία του μεγάλου μας πεζογράφου Αλεξ. Παπαδιαμάντη.

Βυθίζοντας το πνεύμα μας μέσα στα επίκαιρα γραπτά του, αλλά και στη μορφή του, νιώθουμε σε όλη του την έκταση το μεγάλο νόημα της γίνης πορείας του ανθρώπου.

Κείμενα απέριττα, τα Χριστουγεννιάτικα διηγήματά του, με εκφράσεις απαλλαγμένες από κάθε επιτίδευση δίνουν το μέτρο της φωτισμένης του συνείδησης που δε χρειάζεται και ίσως δεν θα ήταν εύκολο ν' αποκαλυφθεί.

Αυτή η απλουστευτική στη σύνθεσή της εκφραστικότητα χάρισε στην Ελληνική πεζογραφία το απεράμιλλο ύφος που αναδύεται μέσα από τ' ασύγκριτα Χριστουγεννιάτικα διηγήματά του.

Απόδημοι στην ξενιτιά συντοπίτες του και θαλασσοδαρμένοι ναυτικοί, αλλά και απλοί άν-

θρωποι του καθημερινού μόθου, είναι οι πρωταγωνιστές και οι ήρωες των διηγημάτων του που αναφέρονται στις μεγάλες γιορτές της Χριστιανιστικής.

Το πλαίσιο στο οποίο διακινούνται διανθίζεται από σπάνιες περιγραφές της χειμωνιάτικης φύσης με τις φουρτουνιασμένες θάλασσες, τις κάτασπρες από τα χιόνια βουνοκορφές και τις παγωμένες ξάστερες και ολόφωτες νύχτες.

Στην πλήρη κοινωνική του απομόνωση, εύρισκε την υπαρξιακή του λύτρωση στη συγγραφή των αριστουργημάτων του νιώθοντας απερίγραπτη ψυχική ευφορία όταν παρέθετε στα χαρτιά του τις ιδέες του για την ψυχή και το σώμα, για τον υπαρκτό κόσμο και το άυλο πνεύμα, και τη ζωή και τον άνθρωπο. Και όλ' αυτά ευδοκίμασε με την εκλεκτή μυρωδιά του Χριστιανικού λογοτεχνικού θυμιάματος.

Το βιωματικό τρίπτυχο του Παπαδιαμάντη απαρτιζόταν απ' τη λατρεία του Χριστού, τον έρωτα προς τη φύση και απ' τη χειμαρρώδη διάθεση απεικόνισης των γνήσιων Ελληνικών παραδόσεων. Στο τελευταίο τούτο εντάσσεται και ο διαρκής νόστος για το

αγαπημένο του νησί που δεν τον απέκρυπτε. Η ψυχή μου, έγραφε, ευρίσκεται πάντοτε εις την «Σκιάθον». Γι' αυτό και στα Χριστουγεννιάτικα διηγήματά του, θέλει όλους τους ταξιδεμένους συμπατριώτες του μαζεμένους στον τόπο τους, αυτές τις εκλεκτές μέρες, που με τη γέννηση του Χριστού εγκαινιάζεται η νέα για όλη την ανθρωπότητα εποχή. Στην πατρίδα και στη ζεστή φωλιά της οικογένειας μπορεί να γιορτάζεται ορθόδοξα η μεγάλη στιγμή της γέννησης του θεάνθρώπου. Μόνο μ' αυτό τον τρόπο καταξιώνεται η μεγάλη ώρα και αφομοιώνεται το υπέροχο νόημα.

Έτσι η λατρεία του Χριστού, η απεράμιλλη Ελληνική φύση και η παράδοση, συμπλέκονται αρμονικά επικυρώνοντας τα μη αποκρυπτόμενα βιώματά του. Πεζογραφήματα όπως «Το Χριστόψωμο», «Στο Χριστό στο κάστρο», «Η Γλυκοφιλούλα», «Ο Αμερικάνος», «Το άνθος του γιαλού», «Τα συχαρικά», «Τα λιμανάκια», «Ο σημαδιακός», «Φώτα ολόφωτα», και άλλα διεκδικούν αποκλειστικότητα στο είδος τους και για την Ελληνική και για την παγκόσμια Χριστιανική πεζογραφία.

Πριν από ένα αιώνα και πλέον γραφίκανε τ' αριστουργήματα αυτά και όμως διατηρούν και θα διατηρούν πάντοτε όλη τους τη στυλιπνότητα. Τίποτε από όσα γραφίκανε τότε δεν απορρίπτεται σήμερα. Σημάδι αλάνθαστο κάθε καλλιτεχνικής δημιουργίας. Η δοκιμασία και η αντοχή της στο χρόνο.

Παλιές εκκλησίες φωτισμένες αμυδρά από τη φλόγα των κανδηλιών, σεβάσμιμοι ιερείς και ψάλτες, κατανυκτικές μελωδίες και προσευχές, προκαλούν το σεβασμό και τη δοκιμασία της σκέψης των αναγνωστών των Χριστουγεννιάτικων αφηγήσεων του. Έτσι πράνεται και ατονεί η ανθρώπινη υλική απλυστία καθώς για ολόκληρες μέρες εξυμνείται με τόση κατάνυξη η γέννηση του Χριστού, η βάπτισι, ο Ενανθρωπισμός Του, που θ' ανατρέψει απ' τα συθέμελα τις υποδουλωμένες στη σάρκα, χωρίς κανένα υψηλό πνευματικό περιεχόμενο, αταίριαστες για την ανθρώπινη φύση ειδωλολατρικές δοξασίες.

Με τέτοιες σκέψεις ποτίζεται η ψυχή των αναγνωστών των επίκαιρων πεζογραφημάτων του, ώστε με την εξαίωση που έρχεται

αβίαστα ύστερα, σαν πνευματική αυτονόπη εξέλιξη, ετοιμάζεται η συνείδηση να δεχθεί τη μεγάλη προτροπή της αγάπης προς τον πλάσιον που αποτελεί τον πυρήνα της Χριστιανικής διδασκαλίας.

Αν τα διηγήματα αυτά τα είχε παρασύρει ο χρόνος, τότε θ' απεικονίζαν ωχρά μία μόνον εποχή. Ο χρόνος όμως στάθηκε ανίκανος να τα εκμηδενίσει και παρέμειναν αναλλοίωτα. Όπως παραμένει ανέπαφη και η γλυκύτητα της διδασκαλίας του Χριστού, η ομορφιά της φύσης και τα γνήσια Ελληνικά ήθη.

Γι' αυτό και η βιωματική εστίαση του Παπαδιαμάντη πάνω σ' αυτά αποκαλύπτει τη σοφή της φύσης επιλογή και τον συνδυασμό που μαζί με το διηγηματικό του τάλαντο που του χάρισε προνομιακά, τον κατέστειναν μοναδικό όπως σπάνιος είναι και ο συγκερασμός παρόμοιων βιωματικών ιδιοτήτων.

«Το επ' εμοί, εν όσω ζω και αναπνέω και σωφρονώ, δεν θα παύω πάντοτε, ιδίως δε κατά τας πανεκλάμπρους ταύτας ημέρας, να υμνώ μετὰ λατρείας τον Χριστόν μου, να περιγράψω μετ' έρωτος την φύσιν και να ζωγραφώ μετά στοργής τα γνήσια Ελληνικά ήθη».

Περί της δίκης του Σωκράτη και της στάσης του απέναντι στους Νόμους

Το έτος που μόλις πέρασε ήταν έτος σταθμός. Γιατί το 2001 συμπληρώθηκαν 2.400 χρόνια από την θανάτωση του Σωκράτη, του κορυφαίου φιλοσόφου όλων των εποχών. Μαζί με τους εορτασμούς που έγιναν για την επέτειο αυτή, απανταχού της γης, καλόν, χρήσιμον και ηθικόν συνάμα είναι να θυμηθούμε, για λίγο, τον ηρωικό και ηθικό αυτόν φιλόσοφο, διότι με το ήθος του βίου του, αλλά -προ παντός- του θανάτου του, επιβεβαίωσε τη γοητεία και την αξιοπιστία της φιλοσοφίας. Συγχρόνως δε, αναδείχθηκε σ' ένα υπόδειγμα αρετής για το πώς πρέπει να στέκεται ο άνθρωπος απέναντι στους νόμους της πατρίδας του. Κι αυτό το τελευταίο, είναι, θαρρώ, για μας τους Εισαγγελείς, στους οποίους έχει ανατεθεί η παραφυλακή των νόμων, ιδιαίτερα χρήσιμο.

Ο Σωκράτης γεννήθηκε το Μάιο του 468 π.Χ. και καταγόταν από τον Δήμο Αλωπεκής (τον σημερινό Δήμο Δάφνης Αττικής), ήταν δε γιος του λιθοξόου Σωφρονίσκου και της συζύγου του Φαιναρέτης, μαιάς το επάγγελμα. Αρχικώς άσκησε το επάγγελμα του πατέρα του, ως λιθοξόος. Όταν όμως, γύρω στα τριάντα του χρόνια, μυήθηκε στα φιλοσοφικά προβλήματα, γοητεύθηκε από τη διδασκαλία του Αναξαγόρα ότι αρχή του κόσμου δεν είναι κάποιο φυσικό φαινόμενο (όπως λ.χ. η φωτιά, ο αέρας ή το νερό, καθώς δίδασκαν οι Ίωνες φυσικοί φιλόσοφοι), αλλά ο νους. Κι έτσι, στράφηκε και αφοσιώθηκε ολοκληρωτικά στη φιλοσοφία, εγκαταλείποντας οποιαδήποτε επαγγελματική απασχόληση. Σε ηλικία σαράντα ετών ήταν ήδη γνωστός στην Αθήνα ως διακεκριμένος φιλόσοφος.

Η κριτική του στάση απέναντι σε όλα, τον καθιστούσε αντιπαθητικό, στους κύκλους τόσο των «δημοκρατικών», όσο και των «ολιγαρχικών». Η σκέψη του Σωκράτη ήταν επικίνδυνη κατά δύο τρόπους. Πρώτον, επειδή η συνήθειά του να αναζητεί την δικαιολόγηση των πάντων, να επιζητεί ένα ορθολογικό θεμέλιο για κάθε θεσμό, αξία ή πρακτική, αναπόφευκτα ήρθε σε σύγκρουση με τρόπους ζωής που μπορούσαν να δικαιωθούν μόνο γιατί στηρίζονταν στην αυθεντία της παράδοσης. Δεύτερον, ειδικότερα με το τότε δημοκρατικό πολιτεύμα, ο Σωκράτης συχνά επέμενε ότι οι αποφάσεις στα μείζονα ζητήματα δεν μπορούν να λαμβάνονται με βάση την πλειοψηφία, αλλά με βάση τη γνώμη των επαίωντων (των ειδικών). Αυτή η θέση του, που μπορούσε εύκολα να θεωρηθεί ως κεκαλυμμένη υποστήριξη του αριστοκρατικού πολιτεύματος, τω όντι παραξήγηθηκε και δεν άργησαν οι «δημοκρατικοί», οι οποίοι είχαν καταλάβει την εξουσία μετά το τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου, να βάλλουν ευθέως εναντίον του.

Έτσι, ο Μέλπτος, ένας νέος - άσημος ποιητής, ο οποίος ενήργησε ως χειράνθρωπος άλλου ιθύνοντα νου, του Άνυτου, ενός πλούσιου βυρσοδέψη, κατέθεσε τον Δεκέμβριο του 400 π.Χ., καταγγελία εναντίον του Σωκράτη, την «γραφή ασεβείας». Ότι δηλαδή «Αδικεί Σωκράτης, ούς μεν η πόλις νομίζει θεούς ου νομίζων, έτερα δε καινά δαιμόνια εισηγούμενος· αδικεί δε και τους νέους διαφθείρων. Τίμημα θάνατος». Η κατηγορία δηλαδή που βάρινε το Σωκράτη, ήταν: α) ότι παραβίασε τον όρκο που είχε δώσει, όπως κάθε Αθηναίος έφηβος, β) ότι εισήγαγε καινούριες θεότητες και γ) ότι διαφθείρει με τις θεωρίες του τους νέους («ψήφισμα Διοπίθης έγραψεν εισαγγέλεσθαι τους τα θεία μη νομίζοντας ή λόγους περί των μεταρσιών διδάσκοντας»). Από την μελέτη του δικονομικού συστήματος της αθηναϊκής δημοκρατίας προκύπτει ότι ο εγκαλούμενος Σωκράτης, είχε επαρκή προθεσμία ώστε να ετοιμάσει την «αντιγραφή» του, αποκρούοντας δηλ. τις κατηγορίες της «γραφής» σε ουσιαστικό επίπεδο, ή την «παραγραφή», όταν δηλ. εναντιωνόταν στο παραδεκτό ή νόμο βάσιμο της κατηγορίας.

Όπως προκύπτει από τα κείμενα του Πλάτωνα και του Ξενοφώντα, ο Σωκράτης άφησε να περάσει άπρακτη όλη η προθεσμία της ανάκρισης, δίχως να καταθέσει «αντιγραφή» ή «παραγραφή». Όταν, ερήμην του Σωκράτη, ολοκληρώθηκε η ανάκριση, ο άρχων βασιλεύς όρισε δικάσιμο και εισήγαγε την υπόθεση στο δικαστήριο της Ηλιαίας

προς εκδίκασιν.

Η δίκη του Σωκράτη, όπως όλες οι δίκες ενώπιον της Ηλιαίας, τελείωσε την ίδια ημέρα. Πρώτος έλαβε το λόγο ο Μέλπτος, που είχε καταθέσει τη σχετική καταγγελία. Στη συνέχεια μίλησαν οι συνήγοροί του Άνυτου και Λύκων, ενώ είναι βέβαιον πως εξετάστηκαν και μάρτυρες, αφού ο Σωκράτης, τους κατήγγειλε ως επίορκους ψευδομάρτυρες. Δεν υπάρχουν στοιχεία ως προς το τί κατέθεσαν οι μάρτυρες του Σωκράτη και οι συνήγοροί

Υπό ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΩΤ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Εισαγγελέως Πρωτοδικών Αθηνών

του, (παρά μόνον για έναν: τον αδελφό του Χαιρέφοντα). Η απολογία του Σωκράτη, έτσι όπως μας την παρέδωσε ο Πλάτων, είχε ως στόχο να αποκρούσει τις άδικες κατηγορίες και διαβολές που επί χρόνια ακούγονταν εναντίον του, ότι δεν πιστεύει στους πατροπαράδοτους θεούς, αλλά εισάγει καινούριες θεότητες και ότι διαφθείρει το ήθος των νέων, διδάσκοντας σ' αυτούς ν' απολακτίσουν την πατρική εξουσία. Η απόφαση του δικαστηρίου της Ηλιαίας ήταν ότι ο Σωκράτης είναι ένοχος των δύο κατηγοριών (της ασεβείας και της διαφθοράς των νέων). Από τους 501 δικαστές ψήφισαν 280 υπέρ της ενοχής και 221 ότι είναι αθώος.

Ακολουθώς, επί των ποινών, ο κατήγορος Μέλπτος πρότεινε την ποινή του θανάτου. Ο Σωκράτης, με την συνθησιμένη ειρωνεία του, πρότεινε, αντί ποινής, το δικαστήριο ν' αποφασίσει την ισόβια τιμητική σίτισή του στο Πρυτανείο. Μετά τις αποδοκιμασίες που προκάλεσε αυτή η προκλητική πρόταση, το δικαστήριο αποσύρθηκε και πάλι σε ψηφοφορία (δεν γινόταν τότε διάσκεψη κατά το κρατούν δικονομικό σύστημα), το αποτέλεσμα της οποίας ήταν η καταδίκη του σε θάνατο με ψήφους 360 έναντι 141.

Η εκτέλεση δεν επιτρεπόταν να γίνει, προτού να επιστρέψει η «Πάραλος», το ιερό πλοίο των Αθηναίων που είχε μεταφέρει την επίσημη αντιπροσωπεία των Αθηναίων (η «θεωρίς ναύς») στις εορτές της Δήλου. Όλο αυτό το διάστημα, γύρω στον 1½ μήνα, ο Σωκράτης ήταν στη φυλακή με δεμένα τα πόδια. Εκεί τον επισκέφθηκαν αρκετοί μαθητές του και του πρότειναν, έχοντας προετοιμάσει το έδαφος σχετικά, να δραπετεύσει.

Στον πλατωνικό διάλογο «Κρίτων», που μας μεταφέρει σ' αυτές τις στιγμές, θαυμάζει κανείς την υψηλόφρονα στάση του φιλοσόφου. Όχι, δεν είναι δυνατόν, αυτός, που κατανάλωσε την ζωή του επικρίνων, ελέγχων και καλών σε νέες ηθικές αξίες, να δραπετεύσει. Θα μείνει και θα υπακούσει στους νόμους της πατρίδας του, με προθυμία, με αταραξία, με χαρά ακόμη. Διότι, προς αυτούς, τους νόμους της πατρίδας του, παρά την αρχική διαφωνία του και παρά το κακό που του έκαμαν, διατηρεί πάντοτε εκείνο τον φιλικό σεβασμό, τον οποίο έχουμε προς ό,τι μας είναι πολύ αγαπητό. Και διότι, καλώς γνωρίζει ότι δεν μπορεί να σταθεί στα πόδια της μια πόλη, στην οποία οι νόμοι και οι δικαστικές αποφάσεις μένουν μόνο στα χαρτιά («...εν ή αι γενόμεναι δίκαι μηδέν ισχύουσιν, αλλά υπό ιδιωτών, άκυροί τε γίνονται και διαφθείρονται»). Δεν μπορεί λοιπόν να προβεί στην δραπέτευσή του, εφόσον αυτή είναι άδικη πράξη, με την δικαιο

λογία ότι και η καταδίκη του είναι άδικη. Όχι. Στην αδικία δεν προσθέτει αυτός αδικία («Ούτε άρα ανταδικείν δει ούτε κακώς ποιείν ουδένα ανθρώπων, ουδ' αν οτιούν πάσχη υπ' αυτών»).

Και αν, ενώ δραπετεύει, έλθουν και τον συναντήσουν οι νόμοι (η περίφημη προσωποποίηση των νόμων στον «Κρίτωνα») και του ζητήσουν επιτακτικά τον λόγο, γιατί τους εγκαταλείπει και φεύγει; Αν τον θέσουν προ του ερωτήματος, αν πιστεύει ότι μπορεί να σταθεί όρθια μια πολιτεία, όπου οι αποφάσεις των δικαστηρίων δεν έχουν κανένα κύρος, αλλά ματαιώνονται και ποδοπατούνται από τους πολίτες; Τι θ' απαντήσει αυτός, που τέτοια δίδασκε μέχρι χθες; Ότι δηλαδή θα πρέπει «εμμενείν ταις δίκαις αίς αν η πόλις δικάζη». Και αν συνεχίσουν οι νόμοι το δριμύ κατηγορώ του υπό δραπέτευση πολίτη: Μήπως απ' αυτούς τους νόμους δεν εγεννήθη και δεν εμεγάλωσε; Υπό τους νόμους αυτούς ανετράφη και έγινε πολίτης, μέλος της Αθηναϊκής πατρίδος, την οποία τόσο αγάπησε. Υπό τους νόμους αυτούς έζησε, πολιτεύθηκε και δίδαξε. Πώς τώρα θα προδώσει τους νόμους αυτούς της πατρίδας του, για την βελτίωση των οποίων αγωνίστηκε; Άλλωστε, θα του πουν οι νόμοι, ότι αυτοί οι ίδιοι επιτρέπουν σε κάθε πολίτη να εκπαιρισθεί. Όταν λοιπόν ο Σωκράτης ενηλικιώθηκε και εννόησε τους νόμους της πατρίδας του, μπορούσε να φύγει αν δεν συμφωνούσε με αυτούς. Αφού όμως δεν έφυγε, αλλ' έμεινε μέχρι βαθυτάτου γήρατος, σημαίνει ότι ομολόγησε εμπράκτως την συμφωνία του και συνήψε ένα σιωπηρό συμβόλαιο με τους νόμους. Πώς τώρα έρχεται να σχίσει το συμβόλαιο και να καταπατήσει την συμφωνία;

Και τελειώνουν την φανταστική ομιλία τους οι προσωποποιηθέντες νόμοι, με την υπέροχη έκκληση: «Σωκράτη, πρόσεξε! Τίποτε μη λογαριάσεις, ούτε τα παιδιά σου, ούτε τη ζωή σου προ του δικαίου. Άλλωστε, όταν θα πεθάνεις -διότι, κι αν δραπετεύσεις, κάποτε θα πεθάνεις- και μεταβείς στον Άδη, οι εκεί αδελφοί μας, οι νόμοι του Άδη (ο Μίνως, ο Ραδάμανθης, ο Διακός και ο Τριπτόλεμος) θα σε υποδεχθούν με δυσμένεια, όπως αρμόζει στους καταπατητές των νόμων».

Τέτοια ήταν η μορφή του Σωκράτη ζωντανή, αληθινή και ακίβδηλη, παλλόμενη από την ιδέα του δικαίου και της ηθικής. Είναι αυτός που πεθαίνει με το χαμόγελο στα χείλη και παραδειγματίζει με τη θυσία του. Τον ακούμε μέχρι σήμερα: «Ουδέ αδικούμενον άρα δει ανταδικείν, ως πολλοί οίονται, επειδή γε ουδαμώς δει ανταδικείν» (: Ούτε όταν αδικείται κανείς πρέπει να ανταποδίδει το άδικο, όπως πιστεύει ο πολύς κόσμος, αφού βέβαια απολύτως δεν πρέπει να αδικεί κανείς). Μέχρι τότε, ασφαλώς, δεν είχε ακουσθεί υψηλότερη διδασκαλία και δεν ακούστηκε και μετά, μέχρι που σήμανε η ώρα, για να αντηχήσει επί της γης το κήρυγμα του Ναζωραίου...

Βιβλιογραφία: Κ. Μπέης, *Η δίκη του Σωκράτη*, εκδ. Αντ. Σάκουλα και «ΕΥΝΟΜΙΑ», Αθήνα 2001, Γ. Βλαστός, *Σωκράτης: Ειρωνευτής και ηθικός φιλόσοφος*, μετφρ. Π. Καλλιγιάς, εκδ. «ΕΣΤΙΑ» 2000, Α. Νεχαμάς, *Η τέχνη του βίου. Σωκρατικοί Στοχασμοί: από τον Πλάτωνα στον Φουκό*, εκδ. «Νεφέλη» 2001 και W.K.C. Guthrie, *Ο Σωκράτης*, μετφρ. Π. Νικολαΐδης, Αθήνα 1991, εκδ. Μορφωτ. Ίδρυμ. Εθνικ. Τράπεζας.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Από τις εκδόσεις «ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» κυκλοφόρησε πριν από λίγο καιρό το νέο βιβλίο του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και Καθηγητή Νομικής Α.Π.Θ. κ. Λάμπρου Καραμπέλα, με τίτλο «Οι βιαστές και τα θύματα τους - Πορίσματα έρευνας για βιασμούς στην Ελλάδα».

Στις 400 περίπου σελίδες του βιβλίου εκτίθενται διεξοδικά τα αποτελέσματα μιας προσωπι-

κής ερευνητικής προσπάθειας του συγγραφέα στα στοιχεία 400 περίπου υποθέσεων βιασμού που τελέστηκαν στη χώρα μας και για τις οποίες έχουν εκδοθεί καταδικαστικές αποφάσεις δευτεροβάθμιου δικαστηρίου. Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας και αφού προηγουμένως γίνεται αναλυτική παρουσίαση του εγκλήματος του βιασμού ως προς τη νομική θεμελίωση του (αντικειμενικά

και υποκειμενικά) αλλά και την δικονομική αντιμετώπιση των ζητημάτων που προκύπτουν στις σχετικές δίκες, μορφοποιούνται τα πορτρέτα του βιαστή αλλά και του θύματος και γίνονται προτάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Πρόκειται για ένα έργο εξαιρετικά χρήσιμο, τόσο για τους νομικούς, όσο και τους εγκληματολόγους.

B.M.

Η συζήτηση στη Βουλή για το συνταξιοδοτικό

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Θα συζητηθεί η με αριθμό 242/10-12-2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας και Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής, κυρίας Άννας Ψαρούδα-Μπενάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικώς με την αναπροσαρμογή των συντάξεων των Δικαστών κ.λ.π.

Η ερώτηση της κυρίας Μπενάκη έχει ως εξής:

«Στις γενικές συνελεύσεις των δικαστικών ενώσεων που γίνονται αυτές τις ημέρες (1η Δεκεμβρίου Ένωση Εισαγγελέων, 15 Δεκεμβρίου Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων) πέραν όλων των άλλων κυριαρχεί το συνταξιοδοτικό τους πρόβλημα.

Ο εμπαιγμός των Δικαστών και Εισαγγελέων σχετικά με το ύψος των συντάξεων τους συνεχίζεται και η επίλυση συνεχώς αναβάλλεται. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, με επανειλημμένες αποφάσεις έχει δώσει λύσεις για την αντιμετώπιση της εξοργιστικής ανισότητας μεταξύ των αποδοχών των εν ενεργεία δικαστών και των συνταξιούχων (ο εν ενεργεία Πρωτοδικής παραδείγματος χάρη έχει διπλάσιες αποδοχές από τον Αρεοπαγίτη συνταξιούχο), ενώ η ίδια η Κυβέρνηση δια του Υπουργού Δικαιοσύνης έχει δώσει διαβεβαιώσεις για άμεση επίλυση. Πλην όμως το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών σιωπά.

Γι' αυτό, ενόψει και του Προϋπολογισμού, ερωτάται ο Υπουργός Οικονομικών αν, τότε και πώς σκοπεύει επιτέλους να αποκαταστήσει τις αδικίες σε βάρος των συνταξιούχων δικαστών και να αναπροσαρμόσει τις συντάξεις τους.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Φλωρίδης.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με την πρώτη φράση μου να πω ότι δεν υπάρχει διάθεση εμπαιγμού και βεβαίως η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν είχε τέτοια πολιτική και κυρίως τέτοια πολιτική πρακτική απέναντι στους δικαστές. Θα έλεγα ότι ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Γιατί το ειδικό μισθολόγιο των δικαστικών λειτουργών που ήταν ένα αίτημα δεκαετιών διαμορφώθηκε σε πολύ υψηλά επίπεδα από τη δική μας κυβέρνηση. Θέλω επίσης να υπενθυμί-

σω ότι όταν συμφωνήθηκε αυτό το ειδικό μισθολόγιο για τους δικαστές είχε απολύτως διευκρινισθεί και γι' αυτό είχε και νομοθετηθεί ότι κάποια επιδόματα σε καμία περίπτωση δεν θα υπολογίζονταν για τις αποδοχές τους κατά την έξοδο τους κατά την υπηρεσία, δηλαδή στη σύνταξή τους. Γι' αυτό άλλωστε και νομοθετήθηκαν έτσι. Εγώ πρέπει να υπενθυμίσω ότι αυτό το ειδικό μισθολόγιο που ικανοποίησε όλους τους δικαστικούς λειτουργούς και το οποίο ισχύει, καθώς επίσης και οι εκκρεμείς οικονομικές διεκδικήσεις των δικαστών απέναντι στο κράτος που τακτοποιήθηκαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, με βάση τις δυνατότητες που είχε και έχει ο προϋπολογισμός, νομίζω οδήγησαν σε ένα εξαιρετικά καλό κλίμα όσον αφορά την θέση των δικαστών στην κοινωνία πρέπει να υπενθυμίζουμε πάντα ότι στηρίζεται εν πολλοίς και στο πως οι λειτουργοί αυτοί αμείβονται.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι **το ειδικό μισθολόγιο το οποίο περιελάμβανε συγκεκριμένες ρυθμίσεις και αποτελέσματα σε σχέση με τη σύνταξή τους είχε συμφωνηθεί. Παρ' όλα αυτά όμως υπήρξε προσφυγή δικαστικών λειτουργών στο Ελεγκτικό Συνέδριο** και το Ελεγκτικό Συνέδριο απεφάνθη ότι ένα από τα επιδόματα και ιδιαίτερα το πλέον υψηλό επειδή καταβάλλεται κατά ένα πάγιο και τακτικό τρόπο θα πρέπει να συνυπολογισθεί στην έννοια του βασικού μισθού και επομένως θα πρέπει να περιληφθεί και στην απόδοση της σύνταξης αυτής. **Θέλω να πω ότι με βάση αυτές τις εξελίξεις και με βάση τις εξαγγελίες** που αναφέρεται η κυρία Μπενάκη που έχουν κάνει οι Υπουργοί Οικονομίας πριν από μερικούς μήνες ότι αυτές **συνεχίζουν να έχουν ισχύ.** Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι βρισκόμαστε σε μια περίοδο όπου συζητείται στην Ελλάδα εν γένει το ασφαλιστικό μας σύστημα, η εξέλιξη του και βεβαίως μέσα σ' αυτή τη συζήτηση θα υπάρξουν και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις.

Εμείς θεωρούμε σωστό και δικαιο ενόψει αυτής της συζήτησης το θέμα να αντιμετωπισθεί μαζί με άλλες περιπτώσεις έτσι ώστε πραγματικά να λυθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Θεωρούμε ότι την αμέσως επόμενη περίοδο θα προσδιορίσουμε επακριβώς τον τρόπο αντιμετώπισης και του ζητήματος του συνταξιοδοτικού των

δικαστικών λειτουργών, έτσι ώστε να ανταποκριθούμε σε όλα όσα έχουν συμβεί ακόμη και στο δικαστικό πεδίο. Δεν νομίζουμε ότι είναι σωστό να αντιμετωπισθεί αυτό ξεχωριστά, τη στιγμή που υπάρχει μια ευρύτατη συζήτηση για το θέμα του ασφαλιστικού ζητήματος της χώρας και βεβαίως υπάρχουν θέματα τα οποία θέτουν όλοι οι κλάδοι. Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Η κυρία Μπενάκη έχει το λόγο.

ΑΝΝΑ ΨΑΡΟΥΔΑ - ΜΠΕΝΑΚΗ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, με αφήνει κατάπληκτη η απάντηση του κυρίου Υφυπουργού ότι εν γένει μαζί με το ασφαλιστικό πρόβλημα και στην περίοδο που έρχεται θα επιστημόνουμε τον τρόπο με τον οποίο θα το αντιμετωπίσουμε, αυτά είναι απαραίτητα και να ξέρει ο κύριος Υφυπουργός ότι το Σάββατο στη γενική συνέλευση Δικαστών και Εισαγγελέων θα μεταφέρω αυτολεξεί τις δηλώσεις του, διότι το κύριο θέμα της συνέλευσης αυτής, αν δεν το ξέρει είναι το συνταξιοδοτικό. Δεν εμπλέκεται, ούτε συμπλέκεται με το εν γένει ασφαλιστικό πρόβλημα το θέμα της συνταξιοδότησης των δικαστών. Είναι ειδικό μισθολόγιο και επομένως πρέπει να υπάρχει και ειδική αντιμετώπιση των συντάξεων.

Ούτε είναι άγνωστο το θέμα. Άγνωστο είναι ίσως για τον κύριο Υφυπουργό, που τώρα πήγε στο Υπουργείο. Όταν συνεζητείτο ο νόμος 2521/97 για το ειδικό μισθολόγιο, που όντως η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το ψήφισε, διότι δεν υπήρχε άλλη κυβέρνηση από το 1993 μέχρι σήμερα για να το ψηφίσει, επσημάνθη ο επιδοματικός χαρακτήρας των αυξήσεων και ότι αυτές θα είχαν ως επίπτωση στη σύνταξη να είναι οι συντάξεις στο 45% των αποδοχών των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών, με αποτέλεσμα ο πρωτοδικής να παίρνει διπλάσια χρήματα από το συνταξιούχο αρεοπαγίτη.

Σας επιστημαίνω, κύριε Υφυπουργέ, αν δεν σας έχουν ενημερώσει, ότι στις 6.12.2000, πριν βγει η απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο κ. Παπαντωνίου με έγγραφό του, το οποίο δεν έχω αυτήν τη στιγμή, αλλά μέχρι το Σάββατο θα το έχω, είχε αναλάβει ρητή δέσμευση για την επίλυση του ζητήματος. Και τη δέσμευση αυτή την επαναβεβαίωσε ο Υπουρ-

γός Δικαιοσύνης κ. Σταθόπουλος στις 23.5.2001 με ειδικό δελτίο τύπου. Συνεπώς, δεν είναι κάτι που προκύπτει τώρα. «Σέρνεται» κυριολεκτικά αυτό το θέμα από το 1997. Και ενώ περιμένανε οι δικαστές αυτή την εβδομάδα, όπως τους βεβαίωσατε κι εσείς που σας επισκέφθηκαν στις 7 του μηνός, ότι θα λυθεί, έρχεσθε σήμερα και μας λέτε με το εν γένει ασφαλιστικό και εντός της προσεχούς περιόδου θα δηλώσουμε πως θα το αντιμετωπίσουμε.

Αυτά είναι απαραίτητα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Θέλω, λοιπόν, να πω κυρία συνάδελφε, με βάση και την πληροφορία που έχετε ότι εγώ συναντήθηκα και με τις έξι ενώσεις των δικαστικών λειτουργών σε μια συνάντηση που πήρε αρκετό χρόνο. Όλα αυτά τα ζητήματα τέθηκαν μάλιστα με έναν αναλυτικό τρόπο. Πρέπει εδώ να δηλώσω ότι **δεν υπάρχει καμιά απόκλιση από τις δηλώσεις που έχει κάνει ο κ. Παπαντωνίου και ο κ. Σταθόπουλος. Η Κυβέρνηση εμμένει σ' αυτές τις δηλώσεις και στο περιεχόμενό τους, όπως ακριβώς έχει δημοσιοποιήσει. Δεν υπάρχει καμιά διαφοροποίηση από αυτές.** Εγώ τι προσπάθησα να σας πω προηγουμένως. Ίσως να μην το είπα με έναν τρόπο που να γίνω απόλυτα κατανοητός. Το θέμα της συνταξιοδότησης των δικαστικών λειτουργών δεν μπορεί να θεθεί από μόνο του αποσπα-

ματικά και να λυθεί από μόνο του. Υπάρχουν αιτήματα από πολλούς κλάδους. Γίνεται μια συζήτηση. **Αυτό που μπορώ να σας πω**, για να κάνω πιο συγκεκριμένο το χρόνο, είναι ότι όλη αυτή η συζήτηση θα οριστικοποιηθεί μέσα στο 2002, ελπίζω στο πρώτο εξάμηνο, διότι αυτό είναι και το αίτημα των δικαστών, **οποies λύσεις υπάρχουν οριστικοποιηθούν μέσα στο 2002** και ει δυνατόν μέσα στο πρώτο εξάμηνο, έτσι ώστε να υπάρξουν τα αποτελέσματα τα οποία όλοι επιθυμούμε.

Όταν σας μίλησα προηγουμένως, δεν αμφισβήτησα την πρόθεση της Κυβέρνησης να αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα. Σε καμία περίπτωση. Δεν έθεσα δηλαδή εν αμφιβόλω τα όσα έχουν εξαγγελθεί. Αυτό που είπα είναι ότι το επόμενο διάστημα θα πρέπει να προσδιορίσουμε επακριβώς τους όρους και τις προϋποθέσεις, με τις οποίες θα γίνει. Αλλά αυτό, επαναλαμβάνω, δεν είναι σωστό και δικαιο και για τους υπόλοιπους κλάδους των εργαζομένων να αντιμετωπιστεί με έναν ξεχωριστό τρόπο. Όταν οριστικοποιηθεί αυτή η συζήτηση—και νομίζω εμείς επιδιώκουμε να οριστικοποιηθεί πολύ γρήγορα και σας είπα ότι στόχος μας είναι μέσα στο 2002 και μάλιστα στο πρώτο εξάμηνο να έχουν τελειώσει αυτά τα ζητήματα— τότε βεβαίως θα υπάρξουν και οι πολύ συγκεκριμένες απαιτήσεις και ρυθμίσεις πάνω σ' αυτά τα θέματα.

Κλείνοντας επαναλαμβάνω και πάλι ότι δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση απ' όσα ο κ. Παπαντωνίου και ο κ. Σταθόπουλος έχουν δηλώσει.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Στις 19-10-2001, συγκλήθηκε μετά από αίτημα συναδέλφων έκτακτη Γενική Συνέλευση με θέμα συζήτησης «Επιθέσεις κατά της Δικαιοσύνης και ειδικότερα Εισαγγελέων και τρόπο αντιμετώπισής τους». Έλαβαν μέρος πολλοί συνάδελφοι από την Αθήνα και την επαρχία, πολλοί από τους οποίους πήραν και το λόγο. Η συνέλευση έκλεισε με την έκδοση του κάτωθι ψηφίσματος:

«Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ένωσης Εισαγγελέων που συγκλήθηκε την 19-10-2001 στην Αθήνα, μετά την από 4-10-2001 αίτηση μελών της Ένωσης, με θέμα: «Επιθέσεις κατά της Δικαιοσύνης και ειδικότερα Εισαγγελέων και τρόποι αντιμετώπισής τους», αποφάσισε τα εξής:

Α) Καταδικάζει το εσχάτως παρατηρούμενο φαινόμενο, πολιτικοί παράγοντες να αποδίδουν δια των μέσων μαζικής ενημερώσεως, αβασανίστως και ατεχνηρίως, πολιτικές σκοπιμότητες, σε ενέργειες Εισαγγελικών Λειτουργών, απευθύνει δε προς τους τελευταίους αυτούς τη σύσταση να αδιαφορούν για τις εναντίον τους αδικαιολόγητες επιθέσεις και να ασκούν τα καθήκοντά τους με ψυχραιμία, βέβαιοι ότες, ότι περιβάλλονται από συνταγματικές εγγυήσεις, που τους θωρακίζουν πλήρως, όταν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, με ευσυνειδησία και αντικειμενικότητα.

Β) Εκτιμά ότι οι προσβλητικές εκδηλώσεις αυτού του είδους συνιστούν ανεπίτρεπτη παρέμβαση στο έργο της ανεξάρτητης Εισαγγελικής Αρχής.

Γ) Διακηρύσσει ότι οι Εισαγγελείς λειτουργούν στα πλαίσια των συνταγματικών εγγυήσεων και αρχών, που διασφαλίζουν στο έπαρκο, την ανεξαρτησία τους, κατά την άσκηση δε του επίπτονου έργου τους έχουν, ως αποκλειστικό γνώμονα, το δημόσιο συμφέρον και την προστασία της έννομης τάξης.

Δ) Διακηρύσσει ότι παρόμοια φαινόμενα δεν πρόκειται να πτοήσουν τους Εισαγγελείς, ούτε να θέσουν υπό κηδεμονία το έργο τους.

Ε) Εξουσιοδοτεί το Δ.Σ. να κοινοποιήσει το ψηφίσμα στη Διεθνή Ένωση Εισαγγελέων και στις αντίστοιχες Ενώσεις των Εισαγγελέων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

ΕΦΑΠΑΕ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ

Στις 30-10-2001 πραγματοποιήθηκε συνάντηση συνεργασίας των Προέδρων και Γενικών Γραμματέων όλων των Δικαστικών Ενώσεων, κατά την οποία συζητήθηκε το ζήτημα του εφάπαξ βοηθήματος και το συνταξιοδοτικό. Σχετικά με το εφάπαξ βοήθημα το οποίο καταβάλλεται από το Τ.Π.Δ.Υ. αποφασίστηκε να επαγρυπνούν οι Δικαστικές Ενώσεις γιατί το Δ.Σ. του εν λόγω Ταμείου έλαβε απόφαση για μείωσή του. Πάντως την επομένη ημέρα (31-10-2001) ο Διευθυντής του Τ.Π.Δ.Υ. διαβεβαίωσε τις Ενώσεις ότι δεν πρόκειται να υλοποιηθεί η απόφαση αυτή.

Όσον αφορά το συνταξιοδοτικό η προσπάθειά μας συνεχίζεται. Στις 6-12-2001 πραγματοποιήθηκε στο γενικό Λογιστήριο του Κράτους συνάντηση των

προεδρείων όλων των Δικαστικών Ενώσεων με τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Γεώργιο Φλωρίδη. Στη συνάντηση αυτή ο κ. Υφυπουργός δήλωσε ότι η κυβερνητική δέσμευση για την επίλυση του συνταξιοδοτικού εξακολουθεί να ισχύει και οι σχετικές διαδικασίες ευρίσκονται σε εξέλιξη. Συγκεκριμένα οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου έχουν ολοκληρώσει την επεξεργασία του ζητήματος και έχουν καταθέσει τη σχετική πρόταση στην Πολιτική Ηγεσία.

